

PORIN KIRKKO SANOMAT

Porin seurakuntalehti 2/1987

Ryhmäkirje

Tästä tulee vielä nähtävyys: Metsähautausmaalla jo valmiita hautakortteleita

Tulet hautausmaalle porttirakennelman läpi Kuutilonojan puolelta. Hyvinhoidetun, puistomaisen männikön läpi erottuu vaalea tiilestä ja puusta rakennettu siunauskappeli. Kappelin tuntumassa on tumma metsälampi. Lammen toisella puolella on samoin vaalea palvelurakennus.

Hautakorttelit muodostavat kiertoliikkeen, jonka neljä korttelia toistavat. Haudoilla on vaaleita puuristejä ja metalliristejä sekä matalia luonnonkiviä. Hautamuistomerkkien edessä on väriläikkinä kukkaistutuksia.

Mäntyluodon pikatien melun vaimentaa kolme metriä korkea, leveä maavalli jota kaunistavat luonnonkasvit.

— Tällaiseksi on ajateltu Uuden-
niityn paikkeille Mäntyluodon pikatien varteen rakennettava hautausmaa.

Jos suunnittelu ja rakentaminen etenevät kaavailujen mukaan, on porilaisilla jo parin vuoden kuluttua Suomen ensimmäinen varsinainen metsähautausmaa.

Metsähautausmaan rakentaminen

ja käyttö perustuvat luonnon omille ehdoille. Tällaista vaihtoehtoa puoltavat sekä suomalaisen mäntymetsän kauneusarvot että taloudelliset syyt.

Kun hautaosastojen ja hautojen pintana on luonnonmukainen metsäpohja, on hautausmaan kunnossapito helppoa. Haudan hoitotyöt ovat yksinkertaiset ja vähäiset: rikkakasvit poistetaan ja hauta-ala pidetään kunnossa metsäpohjaisena. Muistomerkien eteen voidaan, jos niin halutaan, tehdä pieni kukkamaa.

Metsähautausmaan suunnittelu al-

koi noin 13 vuotta sitten. Alueella on nyt kolme valmista hautakorttelia eli kaikkiaan noin 2 000 arkkuhauta-paikkaa. Parhailaan tehdään päätöksiä siunauskappelin ja alueen palvelurakennuksen rakennuttamisesta.

Sekä metsähautausmaan että sinne tulevien rakennusten suunnittelija on arkkitehti Kaj Nordman.

Haudauksen vaihtoehdot lisääntyvät Porissa pian muutenkin: Käppärään tulevasta krematoriosta ja Mäntyluodon pikatien varteen tulevasta metsähautausmaasta enemmän sisä-sivuilla.

Sisäsivuilla mm.

- Mikä tekee jumalanpalveluksesta juhlan? Mikä saa ihmiset kirkonpenkkiin?
- Jenni- ja Ville-vauvoilla eniten kaimoja.
- Kirkkopäivät ja Missio Helsinki elokuun puhutuimpia tapahtumia.
- Seurakuntien päiväkerhoihin yli 1 200 lasta.

KIRKKO SANOMAT

Papin paikka

Joku virkaveli tokaisi jokin aika sitten, että alkavat polvet onnahdella kirkon painosta. Kyse oli tuosta hyvin paljon huomiota saaneesta kirkon työn arvioinnista, jota tiedotusvälineet ovat olleet pullollaan oikeastaan koko elokuun nimenomaan sen loppupuolen. Monessa yhteydessä tuossa arvioinnissa päädyttiin kirkkomme pappien tehtävien hoitoon.

Me papit olemme saaneet kuulla "kunniamme". Papit (nimenomaan kirkon papit) eivät osaa puhua ymmärrettävästi, eivät ymmärrä elämää, eivät osaa esittää vakuuttavasti asiaansa, ylipäänsä hoitavat kovin kehnosti leiviskäänsä. Lisäksi on todettu pappien elävän hyvin suuressa määrin vailla minkäänlaista itsetuntoa, jonka puutteesta kaikkinaisen epävarmuus ja ailahtelevuus johtuvat.

Tämä arvostelu ei välttämättä alunperin ole kohdistunut laisinkaan pappeihin, mutta kirkon puutteista ja epäkohdista puhuttaessa on päädytty pappien viiranhoitoon. Niinpä silloin kun puhutaan jumalanpalveluksesta todetaan, että papit hoitavat sen kuivasti ja kaavoihin kangistuneesti. Kun taas puhutaan Kirkkopäivien Tutusta tai Missio Helsingin Grahamista kysellään mikseivät ne meidän pappimme osaa puhua yksinkertaisesti tai vetoavasti jne... Viime aikoina on esiintynyt eri tapahtumien arviointeja pappien taholta ja silloin on tultu johtopäätökseen, että pappi pelkää oman asemensa puolesta, ei uskalla myöntää toisen paremmuutta.

Tilanne joka on edellä tarkoituksellisesti yleistetty ja kärjistettykin ei kuitenkaan liene outo kenellekään Suomen kirkon papille. Tilanne antaa aiheen miettiä papin paikkaa Suomen ev.lut. kirkossa. Kirkkolaki määrittelee papin tehtäviä seuraavasti (KL 124§): "... vastata yleisen jumalanpalveluksen, pyhien sakramenttien ja muiden kirkollisten toimitusten hoitamisesta... lasten ja nuorison kristillisestä kasvatuksesta ja opetuksesta (= rippikoulu ym.), yksityisen sielunhoidon harjoittamisesta, ...jne."

Papinvirkaan vihitty on siis saanut monia vastuullisia tehtäviä seurakunnassa, lähinnä kuitenkin jumalanpalveluksen ja kirkollisten toimitusten alueella. Siinäkö olisi papin paikka seurakunnassa? Vai pitäisikö papin olla asiantuntija kaikilla mahdollisilla elämäalueilla, jota joskus tunnutaan edellytettävän. Joskus tuntuu, että alussa kuvatun keskustelun taustalla kummitelee kuva papista jonkinlaisena supermiehenä (-ihmisenä), joka pitää olkapäillään koko kirkkoa. Kun hänen voimansa loppuvat koko kirkko kaatuu. Tämä kuva ei voi olla eikä se ole, onneksi, oikea.

Seurakuntaa on kuvattu kirkkolaivaksi. Me olemme siis samassa veneessä ja tuon veneen ohjaimissa ei Raamatun perusteella ole pappi, vaan Kristus. Me kaikki seurakunnan jäsenet olemme kutsutut (papit muiden mukana) kantamaan vastuuta ja toimimaan omalla paikallamme seurakuntalaivan tehtävissä. Eikö nyt ole oivallinen aika ja tilaisuus vastuuta kenellekään sysäämättä yhdessä miettiä miten tässä veneessä ollaan ja eletään.

Kari Erkkola

Lähimmäisenrakkaus korostui kirkkopäivien puheenvuoroissa

Helsingissä 6.—9. elokuuta pidettyjen kirkkopäivien puheenvuoroissa todettiin esimerkiksi:

— Emme voi jäädä harjoittamaan hartautta vain yksityisessä elämänpiirissämme.

— Hädässä oleva ihminen ei tule au-

Mieleeni jäi avajaistilaisuudesta erikoisesti piispa Samuel Lehtosen avauspuheenvuoro, jossa hän kysyi: "Onko kirkolla rohkeutta kohdata myös kulttuurimme kriisit?" Hän jatkoi: "Jos pysymme kirkkona uskollisina Herrallemme, emme voi jäädä harjoittamaan hartautta vain yksityisessä elämänpiirissämme. Evankeliumi, Jumalan voima pyrkii aina ulos: päästämään vangitut vapauteen, auttamaan turvattomia, löytämään olemassaoloon kestävä pohja, muuttamaan vanha ja katoava uudeksi ja antamaan ihmisille elävä toivo."

Hyvin vaikuttava oli tässä avajaistilaisuudessa piispa Lehtosen johdolla alttarin ääreen kokoontuneiden kotimaisten ja ulkomaisten edustajien suorittama kirkkopäivien siunaaminen. Esim. rullatuolissa alttarin viereen nostettu halvaantunut ja sen vuoksi huonosti puhuva pappi pyysi rukouksessaan kohikäyvällä ja sydäntä riipaisella tavalla anteeksi sitä, että hän ei ollut tarpeeksi palvellut niitä, joilla menee vielä huonommin kuin hänellä. Tuo rukous nostatti kynneleitä monen silmäkulmaan.

Carissimi-kuoron laulama "Herra armahda meitä" sopi hyvin tähän vaikuttavaan tilaisuuteen, jossa meitä kehoitettiin omassa seurakunnissamme ottamaan entistä enemmän huomioon kärsivät, yksinäiset ja elämän varjopuolella elävät lähimmäisemme. Meidän tulisi "rakastaa lähimmäisiämme" Jumalan lapsiksi.

Avajaispäivänä klo 18 sain olla mukana piispa Lehtosen avaamassa Arrs Sacra Fennican eli kirkkotaiteen näyttelyn avajaisissa Tuomiokirkon kryptassa. Siellä tapasin Toivo Nevalan ja minun 50 vuoden takaisen luokkatoverin ja nykyisen Helsingin seurakuntien kiinteistöpäällikkö Arvo Ahon, jonka mitalikokoelma oli mukana tuossa näyttelyssä.

Näyttelyn jälkeen osallistuin Tempeliaukion kirkossa pidettyyn kirkkoiltaan, joka pidettiin ihmisistä ääriään myöten täyttyneessä Tempeliaukion kirkossa. Tässä kirkkoillassa esiintyivät Ritva Ahonen ja Risto Mäkelä (lausunta), Tapio Tiitu (urut) ja Esa Ruuttunen (laulu ja liturgia). Tämä tilaisuus oli kaikilta osin hyvin lämminhenkinen ja antoisa, ja tunnelmaa lisäsi Tempeliaukion kirkon jylhyys. Tuntui aivan siltä

kuin olisi saanut olla hetken aikaa Taivaan esikartanoissa.

Perjantaiamun (7. 8.) aiheena oli "Olemassaolon tarkoitus? — Jumala kohtaa ihmisen". Pääpuheen piti arkkipiispa John Vikström, joka totesi mm., että kristinuskon on tuotava toivoa siihen toivottomuuteen, mikä vallitsee nykyajan ihmisissä mm. työttömyyden, asunnottomuuden ym. syiden vuoksi. Hän jatkoi, että hädässä oleva ihminen ei tule autetuksi hienoilla oppirakennelmilla, vaan siihen tarvitaan joku, joka tulee tietä kysyvän luokse, pysyy hänen luonaan ja kulkee hänen kanssaan. Yhä enemmän olisi työskenneltävä sen puolesta, että syntyy kasvuympäristöjä, joissa ihmiset välittävät toisistaan.

Arkkipiispan puheesta huokui syvä nöyryys ja rakkaus heikko-osaisia kanssasaria ja -veljiä kohtaan. Arkkipiispan esityksen pohjalta käytettiin kolme perusteltua, ennalta valmistettua puheenvuoroa, joista työmarkkinoiden edustaja Jorma Back toivoi, että kirkko pyrkisi hoitamaan myös ne n. 2,5 milj. työssäkäyvää eli ns. hyväosaista.

Sekä perjantaina että lauantaina vietettiin vajaa puoli tuntia kestäviä rukoushetkiä eli hetkipalveluksia, joissa Osmo Tolosen kirkkopäivä-varten säveltämän melodin avulla kuoro, liturgi ja seurakunta esiintyivät osallistuen näin yhteisiin rukoushetkiin.

Johanneksen kirkossa oli perjantai-iltana hyvin kohottava uusien virsien laulamistilaisuus, jonka juonsi taitavasti Ilkka Kuusisto apunaan esilaulajaryhmä. Rukoushetki päätti mainitun iltatilaisuuden.

Lauantaiamun hetkipalveluksen ja raamattutunnin jälkeen alkaneessa tilaisuudessa puhuivat arkkipiispat Mikko Juva ja Desmond Tutu aiheesta "Kulutustavarana lähimmäinen — Ihminen kohtaa ihmisen". Mikko Juva puhui uskoyhyydestä ja rasismista, jota hän totesi olevan Etelä-Afrikan ohessa myös meillä Suomessa. Hän sanoi, että korkeat lähimmäisenrakkauden arvot törmäivät meilläkin omien etujen kanssa, ja itsekkyyksensä pääsee voitolle. Hän jatkoi: "Ihmisarvoni murenee, jos lähimmäisen arvoa poljetaan, jafos sallimme sellaisen ajattelutavan kasvavan, ettemme ole vastuussa toisis-

tetuksi hienoilla oppirakennelmilla.

— Lähimmäisenrakkauden arvot törmäivät meilläkin omien etujen kanssa.

Kirkkopäivillä oli mukana myös Niilo Perälä Keski-Porin seurakuntaneuvoston lähettämänä. Tässä hänen kokemuksiaan päiviltä.

tamme." Nämä olivat kohtikäyviä syvällisiä ajatuksia.

Arkkipiispa Desmond Tutun värikkäistä ja vaikuttavista puheista sekä Finlandia-talossa että Tuomiokirkossa on ollut selostuksia monissa lehdissä, joten niihin en puutu. Totean vain, että hän varsin yksinkertaisin esimerkein valloitti kuulijansa täydellisesti.

Lauantai-iltapäivän hetkipalvelun jälkeen oli paneeli: "Onko siinä sanoma? — Rock kohtaa ihmisen", jossa piispa Lehtonen joutui lähes yksin ko. musiikin parissa työskentelevien ja sitä harrastavien kanssa esittämään omat näkemyksensä rock-musiikkiin. Hänen hienovaraisesta puheenvuorostaan mainitsen vain yhden ajatuksen: "Kirkko suhtautuu varauksellisesti rock'iin, se ei tuomitse sitä, mutta se ei voi myöskään sitä kaikkine lieveilmiöineen hyväksyä."

Desmond Tutu puhui lauantai-iltana Tuomiokirkossa miltei 3 000:lle kuulijalle. Sen jälkeen oli samassa kirkossa vielä iltarukous ja ehtollisen vietto.

Helsingin kirkkopäivien anti omasta mielestäni oli monipuolinen, mieltä virkistävä ja omaa heikkoa uskoa kannustava. Kirkkopäivien tärkein anti oli ehkä siinä, että meidän seurakuntalaisten ja kirkon tulisi pyrkiä pääsemään lähemmäksi heikossa taloudellisessa ja henkissä asemassa olevia kanssaihmeisiämme tukemalla ja kannustamalla heitä ja kulkemalla heidän vierellään. Tässä meillä on läksyä kerrakseen. Jumala meitä siinä auttakoon.

Jotakin negatiivistakin voisi tulla mainita. Esim. viisi kertaa ilmestynyt Kirkkopäiväliikkeen pää-äänenkantaja "Kirkkoset" oli heikosti ja masentavasti toimitettu: ei kohottava, mieluummin pientä pilkantekoa kirkkopäivistä. Lisäksi totean, että kirkkopäivien rahankeräys ei antanut oikein hyvää kuvaa kirkostamme.

Noista pienistä yksityiskohdista huolimatta Helsingin kirkkopäivistä jäi ainakin minulle sangen positiivinen kokonaiskuva. Pääpuhujat olivat erittäin taitavia ja hyviä, päivien emäntä ja isäntä kuulutusineen ja asiallisine kommenttipuheenvuoroineen tehtäviensä tasalla, kirkkoiltojen, musiikkiesitykset yleensä sekä yhteislaulut olivat hyvin kohottavia.

Niilo Perälä

Päiväkerhoissa yli 1200 lasta

Porin seurakuntien lasten päiväkerhoihin on ilmoittautunut tänä syksynä 1218 lasta. Päiväkerhoissa on kaikkiaan 85 eri ryhmää, kokoontumispaikkoja on 25 työpisteessä, lastenohjaajia on 35.

Päiväkerhoihin otetaan 4—6-vuotiaita lapsia. Lapsen pitää täyttää neljä vuotta tämän vuoden puolella voidakseen päästä päiväkerholaiseksi.

— Kuta kuinka kaikki kerhoihin ilmoittautuneet lapset voidaan myös ottaa kerhoihin, kertoo vs. päiväkerhotyön johtaja Eeva-Mari Pälä.

— Päiväkerhotoimiston ongelmana oli tänä syksynä Toejoen tilanne, sillä Toejoen pappila on remontissa koko alkaneen toimintakauden. Pulma onneksi ratkesi niin, että päiväkerholaiset saivat vuokratilat Toe-

joen seurojentalolta. Seurojentalon päiväkerhoihin on ilmoittautunut tasan sata lasta. Määrä on suunnilleen sama kuin Toejoen pappilan kerhoissa viime keväänä.

Muita muutoksia päiväkerhojen työpisteissä ei olekaan ollut. Aiempien vuosien ruuhkapaikassa Pietniemellä on edelleen varsin täyttä. Jokaisessa ryhmässä on maksimimäärä lapsia, mutta kaikki ilmoittautuneet mahtuivat kuitenkin mukaan. Täyttä on myös Kyläsaaren kerhoissa, sen sijaan Mäntyluodon kerhoista lapset ovat vähentyneet.

Rauhanpuisto 1:ssä Käppärässä on ollut viime vuosina noin kymmenen lapsen kerhoryhmiä, mutta tänä vuonna on Rauhanpuistoon ilmoittautunut toistakymmentä lasta enemmän kuin vuosi sitten.

Muissa työpisteissä lapsiryhmät ovat pysyneet suunnilleen entisen kokoisina.

Helsingin kirkkopäivillä kävi Tuomiokirkko pieneksi, kun kaikki halusivat päästä kuuntelemaan arkkipiispa Desmond Tutua.

Elämänläheisyyttä seurakuntaan!

— Billy Grahamin kokoussarjalla saatiin vitamiiniruiske kirkolle. Ei seurakuntalaisia voi syyttää, jos kirkot ovat tyhjinä tämänkin jälkeen.

Näin laukoo Liisa Rajala, joka lähti kuuntelemaan Billy Grahamia, jotta voisi muodostaa oman mielipiteen paljon puhutusta aiheesta.

Missio Helsingin keräävät suuret väkimäärät Olympiastadionille osoittavat, että kirkon asiat kiinnostavat ihmisiä.

— Kyllä ihmisillä on pyhyyden kokemisen tarvetta ja tarvetta hiljentyä. Sanaa tullaan kuulemaan, kun puhe on sellaista, että sitä ymmärtää, sanoo Liisa Rajala.

Hän kertoo lähteneensä kuuntelemaan evankelista Billy Grahamia Helsinkiin Olympiastadionille ihan vain katsoakseen, mistä on kyse ja kuullakseen Grahamin puhuvan. Kun Missio Helsinki on puheenaihe varmaan vielä jälkeensäkin, niin nyt ei tarvitse nojautua kuulopuheisiin.

— Billy Grahamin puhe ei ollut perinmakusta, vaikka se oli selvästi

jäsenelty ja mietitty. Monet viitaukset ja esimerkit toivat sen keskele elämää. Puhe oli hienosti hallittu. Billy Graham puhui valoisasti ja elämänmyönteisesti.

— Puhetta kuunteli mielellään, musiikki oli hienoa ja ihmispaljous vaikuttavaa, kertoo Liisa Rajala kokemuksistaan stadionilta.

— Vaikka ei se puhe minua kuitenkaan niin kosketanut, että olisi pitänyt areenalle lähteä.

Tässä vaiheessa hänestä tuntuu, etteivät mission jälkihoitona seurakuntiin perustettavat pienryhmätään kiinnosta.

Missio on kuitenkin Liisa Rajalan mielestä kirkolle vitamiiniruiske. Saatu annos pitäisi nyt vain osata käyttää oikein.

Mitähän ne papit tietävät apteekkilaisen arjesta, ihmettelee Liisa Rajala.

En sano, että suhtautuisin negatiivisesti kirkkoon, korostaa hän ja kertoo sitten, mistä kiikastaa.

— Useimmat menevät kirkkoon saarnan vuoksi, joten on masentavaa, jos saarna mene käsittämättömäksi sisälukuharjoitukseksi.

Lääkäreitä moititaan siitä, että he eivät puhu ymmärrettävästi. Mutta kyllä lääkäri yrittää suomentaa latinansa ja kertoo potilaalle yksinkertaisesti mistä on kyse. Muutenhan häneltä loppuvat potilaat.

Pappi saa pitää itse hienot ajatukset, jollei hän osaa sanoa niitä selkeästi. Papiltakin loppuvat potilaat, eli seurakuntalaiset kirkosta, jos hän ei osaa tulla keskelle tavallista elämää, kuvaa apteekkiälä työkentelevä Liisa Rajala. Papilla pitäisi hänen mielestään olla sellainen tietämys tavallisesta elämästä, että hän voisi luonnokkaasti keskustella ihmisten kanssa. — Mitäpä pappi tietäisi apteekkilaisenkaan elämästä! Kai papin kannalta olisi helpompaa, että hän voisi huutaa tyhjiöön.

Nyt kun missio on koettu ja työ jatkuu, Liisa Rajala toivoo kirkolta elämänmyönteisyyttä ja enemmän yhteyksiä nuoriin.

Merimieslähetys sielunhoitotyötä ulkomaille

Suomen Lähetysseuraa nuorempi Suomen Merimieslähetysseura on jo kauan koonnut ulkomaiden satamissa oleviin kirkkoihinsa kansalaisiamme. Merenkulkumme on viime vuosina kuitenkin perusteellisesti muuttunut. Suomalaisia laivoja on myyty ns. mukavuuslippulaivoiksi säästäväisyyssistä. Paljon merimiehiä on näin jäänyt työttömiksi tai siirtynyt ulkomaisiin laivoihin.

Merimiespappien on nyt etsittävä suomalaiset merenkulkijat vieraista laivoista. Mutta he eivät voi jättää muunmaalaisiakaan ilman palvelua: indonesialaisia, kiinalaisia, filippiiniläisiä. Nämä köyhät merimiehet ottavat mielellään vastaan myös hengellistä apua. Näin merimieslähetys tekee myös pakanalähetystyötä. Kaksi työntekijää kulkee nyt jo laivapapina. Myös satamapapit tekevät matkoja.

Meillä Porissa Mäntyluodon merimieslähetysasema on lopettanut toimintansa, mutta suomalaiset merenkulkijat ovat tervetulleita saksalaiseen, kansainväliseen merimieskotiin.

Paikallis seurakuntiemme merimieslähetyspiirit potevat jäsenten puutetta ja odottavat Jumalan herättämiä työntekijöitä taas alkaneena syyskautena.

P.O. EKKO

Lastenkirjoja

merimieskirkolle

Lontoon merimieskirkolle kavaataan siellä kokoontuvien lasten Suomen kielen opiskelua varten lastenkirjoja. Myös aikuisten kirjastoon voi lahjoittaa täydennystä. Kirkolla opiskellaan myös toista kotimaista eli ruotsia, joten myös ruotsinkieliset kirjat ovat tervetulleita.

Jos saamme runsaasti kirjalahjoituksia, niin osa kirjoista voidaan osoittaa myös Hampurin merimieskirkolle, kertovat hankkeen puuhanaiset Aino Ekko ja Raili Peltomaa.

Ajatus kirjojen lahjoittamisesta virisi, kun Raili Peltomaa vieraili Lontoon merimieskirkolla.

Kirjoja voi tuoda Porin seurakuntien palvelukeskuksen ala-aulaan vahtimestarille. Yhteystia voi ottaa myös Aino Ekoon p. 23 303, P.O. Ekoon p. 13 613 tai Raili Peltomaahan p. 327 411 314.

Halutessaan voi kirjalahjoituksiin liittää terveisenä merimieskirkolle.

Sanaa puhelimesta

Puhelimen "Päivän sanan" numeron valitsemalla voi joka päivä hiljentyä hetkeksi, mihin vuorokaudenaikaan tahansa. "Päivän sanan" valtakunnallinen palvelunumero on 920 45 ja lähipäivinä sieltä kuulee seuraavia puhujia:

- 10.—12. 9. Nuorisonohjaaja Liisa Kojo, Taavetti.
- 13.—15. 9. Sairaanhoidonopettaja Elina Sirola, Sonkajärvi.
- 16. 9. Raamatunlukua taiteilija Anja Tolin, Kirkkonummi.
- 17.—19. 9. Pastori Esko Kallio, Ylistaro.
- 20.—22. 9. Urkuri Marjatta Hannula, Tampere.

Sururyhmä aloittaa

Läheisen ihmisen menettäneille tarkoitettu pienryhmä kokoontuu lokakuun aikana Porin seurakuntien palvelukeskuksessa.

Sururyhmä aloittaa kuitenkin jo syyskuun puolella eli tiistaina 29. 9. klo 18 palvelukeskuksen 407.

Billy Graham (oikealla) ja hänen tulkkinsa Kalevi Lehtinen Olympiastadionin valotaululla. Niin kaukana ja niin lähellä.

Turhat murheet

Kristittyjä on moitittu täällä Suomessa synkyydestä. Synkäksi ei voi väittää elämänsä asennetta joka pilkahtaa seuraavasta jutusta.

Iisalmen rovasti Henrik Gustaf Theodor Brofeldtilta, Juhani Ahon isältä, nuoremmat papit kyselivät, oliko rovasti havainnut Iisalmen seurakunnassa työnsä kantavan hengellistä hedelmää. "Ounhan minä," sanoi rovasti. Kun kysyjät tivasivat lisätietoja, rovasti kertoi: "Kun minä tässä muutamana talvena kävelin maantiellä niin takkoo tulj hevon ilman aesakelloa ja minä olin jäähä sen jalakoihin. Minä karjasin, että mikä tompel se kellota ajjaa. Niin se ajaja sanoi, että rovas kun männä pyhänä suarnas, että kuuluu iisalmelaiset, ei sinne taevaaseen kello aessassa ajeta, niin minä jätin kellon poes aessasta." Entä muita kokemuksia? kysyttiin. "Ei oo muita kokemuksia" sanoi rovasti.

Jos pohjalaiselle kansanhuumorille on tyypillistä päättäväisyys hämäläiselle viipyilevä harkinta niin savolaiselle mutkan kautta puhuminen ja piikittely. Edellä lainatussa jutussa "Ruuvetti" asettaa kyseenalaiseksi kaksi arvoa, tehokkuuden ja jumalisuuden.

Rainer Nikkanen

Kukapa meistä työikäisistä ei olisi törmännyt tehokkuuden vaatimukseen. Harvasta meistä osaa nauraa oman työnsä hedelmille, helpommin lankeamme synkyyteen, kun vaatimusten kuorma painaa kykyjen jouset pohjaan.

Jumalaisuutta on Savon herännäisyydessä aina varottu. "Kello aessassa" vihjaa että jollakin on liian suuret luulot itsestään taivaan kansalaisena. Molempiin ääri-ilmiöihin, liialliseen kritiikkiin ja kritiikin puuttumiseen voi suhtautua huumorilla.

Missä tahansa tapaamme aitoa huumoria — enkä lue siihen television tuputtamaa anglosaksista soopaa — olemme tekemisissä kärsimyksen kanssa. Huumori nousee kärsimyksen tiedostamisesta ja myöntämisestä. Se on oman pienuutensa havainneen keino suhtautua elämän liian suurilta tuntuviin hyökyihin.

Opettajani, eläkkeellä oleva piispa Aarre Lauha osoitti huumoria Vanhasta Testamentista, Joonan kirjasta. Humoristinen kuva risiinkasvin alla mököttävästä Joonasta on lohduttanut minua omassa synkyydessäni.

Elämässä on sekä valoa että varjoa, ja vaihteita.

Pasi Viitanen

Mikä tekee jumalanpalveluksesta juhlan?

— Nuku lauantaiamuna pois univelkasi ja nouse sunnuntaiamuna kirkkoon. Takaan, että jonkun ajan kuluttua jumalanpalvelus alkaa elää sinulle uudella tavalla. Sen eri osat saavat sisällön ja liittyvät toisiinsa.

Näin kehottaa Reposaaressa kirkkoherra Jorma Pakkanen.

Kun kuulin tämän kirjoituksen aiheen, ensimmäinen ajatus, joka nousi mieleeni, oli kysymys: Onko jumalanpalvelus juhla? Ja jos on, niin keille?

Ei ole suinkaan itsestään selvää, että meidän luterilaiset kirkonmenomme koetaan juhlaiksi. Suurin osa suomalaisista yhdistää juhla-sanan toisenlaisiin tilaisuuksiin. Tavallinen Matti Meikäläinen ei sovi askeleitaan kirkon suuntaan, kun hän lähtee ”juhlimaan”. Korkeintaan joidenkin kotiseutu- tai muiden -päivien yhteydessä puhutaan juhla-jumalanpalveluksesta. Mutta että ihan tavallisen sunnuntain tavallinen jumalanpalvelus olisi jollakin tavoin juhla, se taitaa monelle olla käsittämätöntä.

Me olemme tainneet joutua aika kauaksi ensimmäisistä kristityistä, jotka olivat niin kovia juhlijaita, että he kokoontuivat jumalanpalvelukseen päivittäin. Luukas nimittäin kertoo Apostolien teoissa heistä näin: ”Joka päivä he uskollisesti kokoontuivat temppeliin, ja kodeissaan he yhdessä mursivat leipää ja aterioivat riemullisin ja vilpittömän mielin.”

Jumalanpalvelus oli heille juhlaa, koska heidän Opettajansa ja Vapahtajansa oli noussut kuolleista ja tuli heidän keskeisensä Sanas-
saan ja ehtoollisessaan.

Jumalanpalvelus oli heille juhlaa, koska Jumala antoi joka päivä Jeesuksen tähden heille synnit anteeksi ja lahjoitti heidän sydämiinsä rauhan.

Jumalanpalvelus oli heille juhlaa, koska he saivat olla siellä yhtenä perheenä, sisarina ja veljinä, Jumalan lapsina, joista Isä oli luvannut pitää huolen.

Hurskastelijoitako?

Menneinä vuosikymmeninä oli tasanakin maassa sellaisia kummajaisia, joiden mielestä sunnuntai meni pilalle, ellei päässyt kirkkoon juhlimaan. Eri puolilta maata olen tavannut sanonnan, joka ilmaisee tämän tarpeen: ”Kirkossa pitää käydä, niin kauan kuin siellä luetaan Isä meidän ja Herran siunaus.” Jo nämä kaksi rukousta tekevät heille jumalanpalveluksesta juhlan, josta ei kannattanut jäädä pois. Isä meidän -rukouksen sanoin he saivat liittyä siihen laskemattomaan Jumalan lasten joukkoon, jonka suurenmoisen etuoikeus oli lahjasta raivaallista Isäänsä kaikk-

ne asioineen. Ja Herran siunauksen kannattamina he saivat lähteä kirkosta kotiin ja juhlasta arkeen.

Aina silloin tällöin kuulee jonkun puhuvan ylimielisesti niistä hurskastelijoista, jotka menemällä kirkkoon pitävät itseänsä jollakin tavoin parempina. Minulla on tästä asiasta täysin päinvastainen käsitys. Jos joku nykyaikana haluaa osoittaa olevansa muita parempi, hän ei kyllä mene kirkkoon vaan nimenomaan jää pois kirkosta osoittaakseen, ettei ole niin tekopyhä kuin nuo hurskastelijat, vaan heita parempi.

Kyllä meissä tuota parempana olemista löytyy sekä kirkossa että kirkon ulkopuolella. Mutta jumalanpalvelus onkin olemassa sitä varten, että me saisimme anteeksi sekä tekopyhytemme että tekopahuutemme. Jumalanpalvelus on niita varten, jotka eivät selviä omalla hyvydellään ja joiden pahuus on tullut heille sietämättömäksi taakaksi. Siksi siitä vapautuminen on juhlaa.

Juhlat jatkuvat

Kymmenet tuhannet ihmiset riensivät pari viikkoa sitten Helsingin Olympiastadionille kuuntelemaan Billy Grahamia. Monet etsivät sieltä juhlaa. Monet varmaan löysivät sieltä juhlan. Missio Helsinki on siltä osin ohi. Mutta juhlien ei tarvitse olla ohi.

En tarkoita nyt sitä, että meidän tulisi järjestää piakkoin uudet joukkokokoukset ja kutsua sinne maailmankuuluja saarnamiehiä. Tarkoitan sitä, että juhlat voisivat jatkua näissä meidän omassa kirkossamme.

Jos sinusta tuntuu tavallinen jumalanpalvelusjärjestys liian vähän innostavalta, annan sinulle neuvon: Rupea käymään jumalanpalveluksessa joka sunnuntai tai ainakin niin usein kuin pääset. Nuku lauantaiamuna pois univelkasi ja nouse sunnuntaiamuna kirkkoon. Takaan, että jonkun ajan kuluttua jumalanpalvelus alkaa elää sinulle uudella tavalla. Sen eri osat saavat sisällön ja liittyvät toisiinsa.

Jokaisen juhlan takia on nähtävä vaivaa. Niin myös sen juhlan, jota nimitämme jumalanpalvelukseksi. Mutta kun se vaiva on nähty, palkkiona on juhla, joka maksaa vai-

Jorma Pakkanen

Alte Pantzar

Jumalanpalveluksessa ei sooloilla

Ei kanttori yksin voi musiikilla luoda juhlan tuntua jumalanpalvelukseen. Tällainen onnistuu vain yhdessä seurakunnan kanssa.

— Täytyyhän jonkun toimia ohjaajana esimerkiksi virrenveisuussa, että se sujuisi hyvin. Seurakunnan osuus on kuitenkin keskeinen, kertoo kanttori Jorma Koskela näkemyksensä jumalanpalveluksen musiikista.

— Seurakunta ottaa osaa aktiivisesti oikeastaan koko ju-

malanpalveluksen kulkuun niin virsiin kuin rukouksiinkin. Vain saarnassa seurakunta on kuulijan paikalla, toteaa Jorma Koskela.

Kanttori soittaa virsien alku-soitot, loppusoitot ja esimerkiksi kuolleitten ilmoituksen jälkeen tulevan musiikin, mutta ei urkumusiikki ole näissäkään tapauksissa sooloilua, vaan liittyy asiaan.

Virsiin valinta on Jorma Koskelan mielestä tärkein osa, kun ajatellaan jumalanpalve-

lusta musiikin kannalta. Kun virret on tarkoin valittu, tulee jumalanpalveluksesta puhutteleva kokonaisuus.

Eriyisen keskeisenä hän pitää kiitosvirttä, se on kohottava kohta jumalanpalveluksen keskellä. Vuorolaulu puolestaan on vanha perinne, jolla voidaan juhlistaa jumalanpalvelusta. Osa virsistä on tarkoitettukin nimenomaan vuorolauluksi.

Jorma Koskela on toiminut kirkkomuusikkona yli kolme-

kymmentä vuotta. Länsi-Porin seurakunnan kanttorina hän on ollut vuodesta 1961.

— Vielä 1950-luvulla kanttorit soittivat virret hyvin hitaasti. Ainakin osasyynä tähän oli, että sanat ja nuotit katsottiin eri kirjoista. Nyt virsilaulu on täsmällisempää ja rytmi on kohdallaan.

Jorma Koskela muistelee saaneensa 10-vuotiaana äidiltä lahjaksi koraalivirikirjan. Se oli silloin juuri painosta tullut uusi virsikirja eli nykyisin käy-

tössä oleva virsikirjamme.

— Mikään kirja ei voi olla minulle niin tuttu kuin tämä nykyinen virsikirja, hän toteaa.

Uudelle, adventtina käytönotettavalle virsikirjalle Jorma Koskela ennustaa melko pitkää siirtymäkautta. Nyt jumalanpalveluksissa virret osataan, uusien virsien oppiminen ottaa aikansa. Siinä ovat niin kanttorit kuin seurakuntalaisetkin samalla lähtöviivalla.

Kun on opetettu kulkemaan hiljaa

— Miksikö käyn jumalanpalveluksessa? Sehän on minulle välttämättömyys. Minua on opetettu elämässä kulkemaan hiljaa, monien vaiheiden kautta kirkkomatka on tullut yhä tärkeämmäksi, toteaa reposaarelainen kauppias Ahti Kokko.

Hiljaa hänet pakottivat kulkemaan noin kuusitoista vuotta siten tehdyt isot leikkaukset. Kun aortta repeää, eivät enteet ole hyvät. Ja kuitenkin elämässä on armon aikaa riittänyt.

— Olen vain tavallinen ihminen, vakuuttaa Ahti Kokko. Ajatus tekopyhydestä kauhistuttaa häntä. Mutta ei kai se voi olla, että kirkossa käyminen teki si ihmisestä tekopyhää.

Jumalanpalvelus on hänen mielestään kokonaisuus.

— En minä menisi siitä mitään poiskaan repimään.

Saarnasta saa parhaiten itselleen silloin, kun todella syvenny kuuntelemiseen. Joskus sitä on vastaanottavainen, joskus taas ei. Ja yksi tykkää yhdenlaisesta julistuksesta, toinen toisenlaisesta.

Saarna on kuitenkin ehtoollisen ohella jumalanpalveluksen keskeinen osa. Jotkuthan lähtevät kirkosta poisikin saarnan päätyttyä.

— Itsekin olen joskus tehnyt niin.

Ahti ja Margit Kokon kodissa on ollut vuosisadan alkupuolella merimieslähetysasema, jonka esineistöä ja paljon muuta merenkulkuun liittyvää löytyy talon tornihuoneesta.

— Ehtoolliselle meneminen on ollut minulle suuri kysymys. Sitä miettii, onko kypsä menemään, meneekö varmasti sellaisella mielellä kuin ehtoollispöytään pitää mennä. Aikanaan olen suorastaan pelännyt ehtoolliselle menemistä, mutta en minä enää pelkää. Siinä suhteessa olen saanut rauhan.

— Vaikka ainahan sitä tulee jotain selvitetävää. Ei ihminen

tahdo rauhaa saada.

Jumalanpalvelukseen Ahti Kokko haluaa syventyä itseksensä. Seurustelun paikaksi hän ei koe kirkkoa tai kirkkomatkaan.

— Menen kirkkoon yksin ja syventyen.

Mutta vaikka kirkossa ei juttukaveria kaipaakaan, on tuki koitoisampaa, että kirkossa on kourallista enemmän väkeä.

”Kaikkia et voi auttaa — auta siis yhtä”

Piipahtaessaan kerran sairaalassa Rauha Louhema sai kuulla varsin syvältä kosketavan lauseen ”onhan sinulla aikaa?” Vastattuaan myöntävästi hän pääsi osalliseksi tapahtumasarjasta, jossa yksityinen ihminen, kuka tahansa meistä, voi olla.

Viestin sisältö oli yksinkertainen: oli tullut kutsu sairaalaan ja yksin olisi lähes ylivoimaista lähteä. Rauha Louhema ojensi auttavan kätensä: helpottaisiko sinua, jos lähtisit mukaan.

Kertoessaan omasta elämästään Rauha vie keskustelukumppaninsa Pohjanmaalle, jossa naapuriapu on itsestäänselvyys. Ympäristön vaikutusta pohtiessaan huomaa, että lähtökohta ystäväpalveluun on luonnollinen. Tässä toiminnassa ei tarvitse miettiä mitä tekisi, koska voi toiselta kysyä ja näin auttaa eteenpäin.

Toisen ihmisen huomioon ottaminen välittää luottamuksen, jonka varassa uskaltaa ottaa askeleen sellaiseenkin suuntaan, missä ei aikaisemmin ole liikkunut.

— Minun mielestäni tämä on kristillisen rakkauden jakamista, toteaa Rauha Louhema. Seurakunta on ennen kaikkea toimintaa yhdessä. Oman kokemuksensa jakaminen, toiselle välittäminen on parhaimmillaan sitä, että antaa osan kaikkein rakkaimmastaan.

Vastaanottamisen vaikeus

Läheistä tai tuttavaa auttaessa ei antaja koskaan köyhyä, koska voi aistia toisen tyytymättömyyden jopa tiettyssä mitassa onnellisuuden. Aina joskus tällaiseen vuorovaikutussuhteeseen saattaa liittyä vastaanottamisen vaikeus. Ihminen on vain sellainen, että hän haluaisi itse maksaa tarvitsemansa. Tässäpä kaiketi myös kristillisen uskon vaikeataajuus: Jumalakin antaa armosta.

Miettiessään oman uskonsa ole-musta Rauha Louhema näkee kaksi selvää pilaria: toisaalta Jumalan armon kokeminen ja toisaalta Jumalan johdatus mitä merkillisimpien asioiden ja ilmiöiden pariin.

Syy, miksi Rauha Louhema hakeutui ystäväpalvelukurssille oli aivan selvä. Eläessään eri suhteissa ihminen joutuu miettimään, missä kulkee riippuvuuden ja vapauden raja. Tie-

toisuus siitä, ettei pysty kaikkia auttamaan, asettaa selvän rajan. Lähimmäisen on itsekin hyväksyttävä ajatus, että työ loppuu, kun toinen on saanut avun.

Miksi — kysymyksiä

Lähimmäisenä pääsee aina näköalapaikalle. Keskusteluissa voi kuulla mitä erilaisimpia miksi-kysymyksiä. Jos ihminen jää näihin kysymyksiin eikä näe niissä mitään tarkoitusta, ei kasvu pääse tapahtumaan. Lähimmäinen voi parhaimmin auttaa silloin, kun miksi-vaihe on ohitettu.

Miksi-kysymysten maastosta voi katsoa tietä sekä eteen että taaksepäin. Sairaudesta sanoma pysäyttää ajattelemaan sitä, mistä on tullut ja eteenpäin katsoen minne on menossa. Turmistelu saattaa olla ahdistavakin kokemus, mutta ystävän seurassa kaikesta huolimatta etenemiskelpoinen maasto.

Ystävä ei koskaan katso ylhäältä tai alhaalta vaan kulkee samalla tasolla. Oma osaaminen tai mahdolliset temput toisen auttamiseksi ovat poissuljettuja.

Ero auttajan ja autettavan välillä on sama kuin ero luokilla olevien oppilaiden välillä. Yhteistä heille kaikille on, että he käyvät elämän koulua. Ohjeeksi ystäväpalvelua miettivälle Rauha Louhema antaa ohjeen: ”Mieti, mitä elämä on ja pidä sitten kurssi itsellesi, niin olet ottava ja antaa mitä lahjaksi olet saanut.”

Teksti ja kuva: Hannu Salonoja

Koulutusta lähimmäispalvelusta kiinnostuneille

Keski-Porin seurakunta kaipaa lisää väkeä lähimmäispalvelutoimintaansa. Lähimmäispalvelusta kiinnostuneille järjestetään koulutuspäivä lauantaina 3. lokakuuta Silokallion kurssikeskuksessa, jossa on mukana mm. sairaalateologi Tuula Pastori, lehtori Pirkko Heikkilä sekä Keski-Porin seurakunnan diakoniatyöstä vastaavia.

Lähimmäispalvelutoiminnasta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä käymällä henkilökohtaisesti seurakuntasisarten vastaanotolla, jossa kurssista ja lähimmäispalvelutoiminnasta voi kysellä ja kuulla lisää. Seurakuntasisaren tavoittaa esim. palvelukeskuksesta ma-pe klo 9-11 sekä maanantaisin myös klo 17-18.

”Varjele tapaa, niin tapa varjelee sinua”

Ruosniemeläinen Vilho Tuominen kertoo käyneensä 35 vuotta säännöllisesti jumalanpalveluksessa.

— Jaa miksi? Koska kirkosta on löytynyt hengellinen koti. Kun on kirkon kautta löytänyt vapauttavan sanoman, niin totta kai kirkko tulee silloin rakkaaksi.

Vilho Tuominen hiukan hymyilee ajatukselle, että jumalanpalvelus olisi pitkästyttävä. Jumalanpalvelus kestää

yleensä vähän yli tunnin, siinä on niin monenlaisia osia, ettei siinä ajassa oikeastaan voi pitkästyä. Muuten olisi koko jumalanpalveluskaavaa muutettava. Mutta toisiko se sitten lisää väkeä kirkon piiriin?

Itse asiassa jumalanpalvelus menee pois oikealta pohjaltaan, jos se menee viihdyttämiseksi. Ja jos kirkkoon menee vikomiehellä, niin ei sieltä voi paljoa saada.

— Tietysti yksittäisessä jumalanpalveluksessa voi olla

toivomisen varaa. Saarna ei ole aina sitä, mitä odottaa. Itsekään ei aina ole yhtä vastaanottavainen.

Jumalanpalveluksessa kannattaa kuitenkin käydä säännöllisesti, vaikka ei joka kerta tuntuksikaan, että jumalanpalvelus on täysipainoinen. Jeesuksestaakin kerrotaan, että hän meni tapansa mukaan synagogaan. Vilho Tuominen uskoo, että jumalanpalveluksessa käyntiin pätee vanha sanonta ”varjele tapaa, niin tapa varjelee sinua”.

Hyvissä juhlissa on jatkot

— Jumalanpalvelus on minulle juhlaa. Koen yhteyttä muiden kirkkovieraiden kanssa, iloitsen tuttu-jen ja myös vieraiden kasvojen näkemisestä, kertoo sairaanhoitaja Ulla Lindberg.

Juhlaan täytyy valmistautua. Niinpä jumalanpalveluskin on an-toisampi, kun siihen valmistautuu rukouksella ja sydämen asenteella. Ellei näin tee, käy kuin tuiki tuttua tietä ajavalle: kaikki menee niin automaattisesti, ettei huomaakaan, milloin on minkin kohdan ohittanut.

— Kun jumalanpalveluksen kaava on tuttu, täytyy siihen asennoitua joka kerta uudelleen. Näin jumalanpalveluksen voi elää yhä uudelleen ainutkertaisena.

— Aina jumalanpalveluksesta jotain saa. Se on tankkauspaikka, josta ei lähde koskaan tyhjänä pois, Ulla Lindberg kuvaa.

Eri kerroilla myös jumalanpalveluksen eri osat puhuttelevat.

— Toisinaan synnintunnustus on todellinen H-hetki.

Ulla Lindberg muuttaisi pikemminkin seurakuntaa kuin jumalanpalveluksen kaavaa. Kirkkovieraiden pitäisi osallistua enemmän.

— Tällainen edellyttäisi ahkeras-

ti jumalanpalveluksessa käyvää seurakuntaa. Virret pitäisi laulaa sydäimestä asti. Nyt menee energiaa siihen, että jännitetään, koska pitää nousta seisomaan.

Me-henkeä voitaisiin aikaansaada myös ”jatkoilla”.

— Hyvissä juhlissa on jatkot. Jospa jäätäisiin juttelemaan ja tutustumaan sen sijaan, että kaikilla on tulenpalava kiire kotiin perunoi-ta keittämään, ehdottaa Ulla Lindberg.

Lapsiaan hän ottaa mielellään mukaan kirkkoon. Jumalanpalvelus on yhtä hyvin lasten kuin aikuistenkin paikka. Kyllä lapset voi ottaa muihinkin kuin perhejumalanpalveluksiin.

— Jos lapsi käy pienestä pitäen kirkossa, hän tottuu jumalanpalvelukseen.

Hän muistelee itse käyneensä lapsena kirkossa mummon kanssa. Varsinkin hiljaisen viikon kirkkoil-lat ovat jääneet mieleen.

Omien kanssa hän kertoo olleensa lasten ”elävänä kautena” enimmäkseen kirkon takaosassa. Nyt kun kuopuskin on jo 5-vuotias, ei näitä erityisjärjestelyjä enää tarvita.

Auttaja ja autettava käyvät samaa elämän koulua, kuvaa Rauha Louhema lähimmäispalvelua.

Perheleirillä Isän isossa taskussa

Olemme huonoja huoneenhaltijoita, kun emme pidä huolta ruumiistamme ja koko sielun hengen ja ruumiin kokonaisuudesta, totesi Markku Sumiala perheleirin raamattutunnilla. Ryhmässä asiaa pohtivat Marjatta Koskinen (takana vas.), Ulla Pöijärvi, Matti Pyykönen sekä Tuula Kuusiniemi ja Kyllikki Levomäki.

Kuusiniemen Marjo 9, Jari 4 ja Aki 12, ovat isänsä Markun ja äitinsä Tuulan kanssa jo kokeneita leiriläisiä.

Maaria Kilpi ja Johanna Sumiala tulivat leirille leikittämään pienimpiä sillä välin kun aikuisilla on omaa ohjelmaa. Etualalla kolmospojat Riku, Aki ja Lauri. Johannan turvissa Mikkomatti.

Kyllä Taivaan Isällä on iso tasku, ihasteli 8-vuotias Karoliina Teljän perheleirin jumalanpalveluksessa Silokallion kurssikeskuksen salissa. Sama, mukava tunne oli leirin kaikilla osanottajilla pikkulapselta isovanhempiin. Perheleirillä on aivan oma tunnelmansa: lapset saavat olla lapsia, aikuinenkin voi valita osallistuuko ohjelmaan vai lähteekö sen sijaan lenkille. Ketään ei panna seinää vasten.

Viikonlopun mittaisia perheleirejä on Porissa järjestetty muutaman vuoden ajan. Teljän seurakunnalla on ollut kuusi leiriä kahden leirin vuositahdilla. Länsi-Porin seurakunta on pitänyt leirin kolmena syksynä.

Ohjelmaa leireillä on lapsille, nuorille ja aikuisille sekä yhdessä että erikseen. Aikaa on myös vapaaseen yhdessäoloon, ulkoiluun ja keskusteluihin. "Vanhempien iltalampuksi" nimetyssä myöhäisillan ohjelmassa voidaan keskustella vaikeistakin asioista – ja myös uskalletaan keskustella. Toinen toisensa hoitaminen toimii perheleirin myönteisessä ilmapiirissä.

Kynnyksen yli

Kuusiniemen viisihenkinen perhe on jo rutinoitunut perheleirin kävijä.

Käi vain yksi Teljän leireistä on jäänyt väliin, he arvelevat.

Markku Kuusiniemi tunnustaa, että ensimmäisellä kerralla lähteminen ei ollut ollenkaan helppoa.

– Kynnys oli todella korkea, mutta kun sen yli pääsi, niin sen jälkeen on mukana tullut mielellään.

Tuula Kuusniemi puolestaan toteaa, että käytännönkin kannalta perheleirit ovat mukavia. Kukapa äiti ei ilahtuisi siitä, että viikonloppu on vapaa ruoanlaitosta ja tiskeistä.

Leo ja Kyllikki Lindvall ovat kasvattaneet jo lapsikatraansa ja ovat päättäneet tulemaan leirille kaksistaan.

Olemme saaneet hengen ravintoa ja uusia ystäviä. Perheleiri on kuin huoltoasema ihmiselle, he kiittelevät.

Helena Hagner on lähtenyt Silokallioon pojantytärtä Karoliinaa ja

Marlenan kanssa. Kahdeksan- ja kuusivuotiaat sisarukset ovat olleet jo monella leirillä ja ovat aina innokkaasti tulossa mukaan.

Helena Hagnerin mielestä leirillä saa uudenlaisen yhteyden seurakuntaan. Anti on hänen mielestään hengellisestikin suuri. Erityisesti mieleen ovat jääneet yhteiset rukoukshetket, joissa voi kertoa ilonsa ja huolensa.

Yhteispeleillä

– Seurakunnan työntekijällä jäävät ihmiskontaktit helposti pinnalliseksi, perheleirillä ehtii tutustua paremmin, toteaa pastori Markku Sumiala. Hän on vastannut Teljän seurakunnan perheleirin järjestämisestä alusta asti.

Läheisyyden ja yhteisvastuullisuuden tunne ulottuu perheleirillä ohjelmavastuuseen asti. Leirin vetäjä voi vain kiitollisena katsella, miten esimerkiksi takkailta syntyy. Joku tekee tietokilpailun, toinen lasuu runon, lapset esittävät näytelmän.

Perheleirit näyttävät vakiinnuttavan paikkansa seurakuntien toimintakentässä. Ja vaikka monet innostuvat tulemaan leirille yhä uudelleen, on aina mukana myös ensikertalaisia.

Teksti: EIJAA ARO
MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ
Kuvat: ARTO ARO

Silokallion jumalanpalvelukseen tulivat niin perheleiriläisetkin kuin jatkoriippiläisetkin.

Krematoriohankkeen pitkä tie Porissa

Krematoriokysymystä on pohdittu Porissa jo ainakin Käppärän hautausmaan ison kappelin suunnittelusta alkaen – eli noin kolmekymmentä vuotta. Monien esitysten ja esitysten palauttamisen jälkeen paikkaa kremato-

riolle saneerataan nyt Käppärän ison kappelin tiloihin. Päätös krematorion rakentamisesta tehtiin yhteisessä kirkkovaltuustossa joulukuussa 1986. Krematorio valmistuu ensi vuoden alkupuolella.

Vuonna 1960 valmistuneen Käppärän hautausmaan ison siunauskappelin luonnospiirustuksiin sijoitettiin ensin huonetilat myös polttohautaus-ta varten. Kirkkovaltuuston pitkien

keskustelujen jälkeen tilavaraus poistettiin.

Asia tuli uudelleen esille kirkkovaltuustossa toukokuussa 1967, jolloin asetettiin toimikunta tutkimaan kre-

matorion tarpeellisuutta Porissa. Toimikunnan mietintöä käsiteltiin valtuustossa vuotta myöhemmin. Tällöin päätettiin lähettää krematoriokysymys suunnittelutoimikunnalle,

joka puolestaan esitti toiminta- ja taloussuunnitelmassaan krematorion rakentamista vuodelle 1974.

Suunnitelma krematorion sijoittamisesta ison kappelin yhteyteen esitettiin kirkkovaltuustolle helmikuussa 1972. Suunnitelma hyväksyttiin, mutta valtuusto pidatti itselleen oikeuden ajoittaa suunnitelma lopullisesti.

Näin lopullinen esitys saatiin kirkkovaltuustoon marraskuussa 1973, jolloin rakentamisrahoja esitettiin seuraavan vuoden talousarvioon.

Budjettikokouksessa hyväksyvä mielipide voitti äänin 26–23, mutta krematorion rakennussuunnitelma raukesi, koska esitys ei saavuttanut

kirkkolaissa vaadittua määränemistöstä.

Kirkkovaltuusto asetti huhtikuussa 1981 toimikunnan laatimaan kokonaisselvitystä krematoriokysymyksestä. Kirkkovaltuusto palautti asian taas vuotta myöhemmin.

Porin metsähautausmaan rakennusten huonetilaohjelmien laatiminen toi krematoriokysymyksen taas hallintoelinten pohdittavaksi viime vuonna.

Maaliskuussa 1986 yhteinen kirkkoneuvosto antoi kiinteistölautakunnan tehtäväksi krematorion sijoituspaikkavaihtoehtojen tutkimisen. Kirkkoneuvosto päätyi esittämään krematorion sijoituspaikaksi Käppärän hautausmaan ison siunauskappelin tiloja.

Kirkkovaltuusto hyväksyi krematoriohankkeen äänestyksen jälkeen. Hanketta vastusti 14 valtuutettua, puolesta äänesti 38. Tyhjää äänesti viisi valtuutettua.

Reetta Kopsa ei pelkää krematoriota: "Ihmisruumishan on vain ruohoa, joka lakastuu"

Tapio Seppälä

Krematorioon tutustuminen on antanut uusia ajatuksia. Sieluhan meissä kuolematonta on, ei kai sillä ole väliä, miten ruumis siirtyy takaisin maaksi, miettii Reetta Kopsa.

Vääriä luuloja polttohautauksesta voi karistaa esimerkiksi käymällä tutustumassa krematorioon.

Kirkkovaltuuston jäsen Reetta Kopsa teki niin. Hän otti Porin krematorioyhdistyksen kutsun todesta ja lähti tutustumaan Vaasan krematorioon.

— Myönnän, että olin mielissäni, kun krematoriokysymys sai Porissa vihdoin myönteisen päätöksen, toteaa Reetta Kopsa.

Krematorioyhdistyksen järjestämälle retkelle Vaasaan hän kuvailee lähteneensä henkisesti varpaillaan ja uteliaanakin.

— Polttohautaus ei ollut siihen mennessä mitenkään sivunnut elämäni. Halusin kai myös eroon kummallisista mielikuvista maailmansodan aikaisista juutalaisten polttouuneista.

Vaasassa hän kertoo saaneensa monipuolisen, kauniin ja kuollutta ihmistä kunnioittavan selvityksen tuhkausvaihtoehdoista.

Krematorioon tutustuminen antoi myös uusia ajatuksia.

— Ihmisruumishan on vain osa Luojan luomakuntaan kuuluvaa ruohoa, joka lakastuu. Onko sillä loppujen lopuksi väliä, missä muodossa ruumis siirtyy takaisin luonnon kiertokulkuun? Tuhkaus vain nopeuttaa siirtymistä. Sieluhan meissä se kuolematon osa on. Siitä-

hän enemmän pitäisi huolehtia kuin katoavasta ruumiista.

Entä tuhauksen kristillisyy?

Sitä pohtiessaan Reetta Kopsa kertoo tarttuneensa Katekismukseen.

— Noinkohan polttohautaus olisi Katekismuksesta päässyt unohtumaan, jos se olisi todellinen autuutemme este?

Hautaan siunaaminenkin tapahtuu aivan samalla tavalla riippumatta siitä onko kyseessä arkku- vai uurnahautaus.

— Pieni olisi kaunista hautausmaissakin, uskoo Reetta Kopsa.

— Jos jälkipolvet meidät muistavat, niin kyllä muistamiseen täytyy olla muut syyt kuin hautausmaiden ja hautamuistomerkkien koko. Ja kuka hoitaa tulevaisuudessa isot sukuhaudat, kun perheiden koko pienenee ja ihmisten asuinpaikka vaihtuu vähän väliä?

Italian matkalla Reetta Kopsa kertoo nähneensä kummallisia ruumisarkkujen kerrostaloja.

— Ne panivat minut ihmettelemään, miksi ei noin vaikeassa hau-

tausmaapulassa käytetä polttohautautusta. Toivottavasti meillä ei tilanne koskaan pääse noin pahaksi.

Miksi krematorio?

Suomen ensimmäinen krematorio on perustettu Helsinkiin yli 60 vuotta sitten. Nyt krematorioita on 14 eri puolilla maata. Poriin tuleva krematorio on Satakunnassa ensimmäinen.

Porissa on hautauksia noin 600 vuodessa. Polttohautauksen määrä on vuosittain kasvanut jo ennen oman krematorin saamista. Viime vuonna uurnahautauksia oli yli kymmenen prosenttia hautauksista. Tänä vuonna tuhauksia on tähän mennessä ollut yli 40.

Polttohautauksen puolesta puhuvat mm. taloudelliset seikat. Uudet arkkupaikat loppuvat Käppärästä vajaan kahden vuoden kuluttua ja Reposarestakin ensi vuosikymmenellä.

Uurnahauta vie tuntuvasti vähemmän tilaa, joten maankäytössä säästetään, myös hoidettavien alojen kasvun hidastuminen alentaa kustannuksia. Uurnahaudan avauksen ja peiton kustannukset ovat vain neljännes vastaavista arkkuhaudan kustannuksista.

Käppärään valmistuvan krematorion kustannusarvio on noin 1,2 miljoonaa markkaa.

Järkisyys puoltavat krematoriota

Kirkkosanomien kysely porilaisten kannanottoja polttohautauksesta nyt kun Poriinkin saadaan krematorio ensi vuoden alkupuolella.

— Krematorio? Ei minulla ole siitä oikeastaan mielipidettä, ei sitä ole tullut ajatelleksi, tuumaa Päivi Niskanen.

— On hyvä, että on tarjolla erilaisia vaihtoehtoja. Ei haupaikkoja loputtomasti riitä, joten siinäkin mielessä polttohautaus on hyvä. En tiedä haluaisinko itse käyttää sellaista vaihtoehtoa. Mutta ei se mahdollistaakaan ajatus ole.

— En ole vastaan, päinvastoin, toteaa Timo Sukanen. Oma kantani polttohautaukseen on selvä: käypä tapa se on. Mieluummin itsekkin valitsisin polttohautauksen.

— Hyvä kun tällaiset asiat menevät eteenpäin, haupaikkoja ei ole muutenkaan liikaa.

— Kyllä krematorio hyvä asia on. Polttohautaus onkin varmaan yleistymässä. Hautausmaista on kohta pulaa, joten sikäläkin krematorio puoltaa paikkansa. Eikä siinä mitään kristinuskon vastaista ole, kyllä minä tiedän hyvin hartaita kristittyjäkin, jotka ovat halunneet polttohautautusta, kertoo Aimo Ramstadius. Hän sanoo olevansa jopa Porin Krematorioyhdistyksen jäsen.

— En haluaisi polttohautautusta omalle kohdalleni sitten, kun maailmasta lähten. En hyväksy, toteaa Aune Johansson.

— Tuntuu niin sukkelaalta, kun poltetaan, hän miettii.

— Valkeakoskella olen käynyt uurnahautausmaalla, jossa uurnat olivat seinässä. Mutta Porissa uurnat pannaan kai maahan.

Nuket lähetyksen apuna

Voivatko nuket tehdä lähetystyötä? Miksei, kun lähetystyön hyväksi työskentelevät niin ovat ideoineet.

Porin Päivänä 26.—27. päivinä syyskuuta on seurakuntien palveluksessa nukkenäyttely, jossa on esillä jos jonkinlaista nukkea vanhasta mollaajasta uusiin mannekiinukkeihin. Omia osastoinaan on myös nukkeja lähetyksentiltä.

Nukkenäyttely on avoinna lauantaina klo 11—15 ja sunnuntaina klo 9—20. Nukeista voi äänestää mieleisensä. Lisäksi yhdelle nukelle arvutellaan nimeä. Ja oikein arvannut saa nukan omakseen. Jos oikein arvaneita on useita, arvotaan voittaja.

Keski-Porin seurakunnan lähetyksen Porin Päivään kuuluu perinteiseen tapaan myös lounasruokailun järjestäminen palvelukeskukseen lauantaina 26. 9. klo 11—13. Ruosniemessä on lähetyslounas 27. 9. klo 13. Sunnuntaina palvelukeskuksessa on vielä lähetyshuhla klo 18.

— Ei tunnu mielekkäältä että poltetaan. Vastaan olen, toteaa lukiolainen Sinikka Salmi (vasemmalla).

— — En tiedä, miettii puolestaan, Pirjo Eerola.

— Jos toiset haluavat, niin mikä ettei. Mutta itsestä tuntuu, ettei haluaisi käyttää tuollaista vaihtoehtoa, eivätkä varmaan omaistakaan haluaisi. Tunnekysymys se on jälkeensijäville.

— Ehkä polttohautaus vierastaa senkin vuoksi, ettei siihen ole totuttu. Ei kai sitä osaisi pitää pahana, jos sitä olisi aina käytetty.

Metsähautausmaata rakennettu jo toista vuosikymmentä

Hautausmaata ei perusta edes jokainen sukupolvi. Nyt kun Poriin rakennetaan uutta hautausmaata, on Käppärän hautausmaan perustamisesta ehtinyt kulua yli sata vuotta.

Metsähautausmaan alueesta on ensimmäinen kolmannes hankittu Porin seurakunnille jo vuonna 1955. Lisää maata ostettiin vielä 1960- ja 1970-luvuilla. Hautausmaan pinta-ala on lähes 37 hehtaaria. Alue on kaksi kertaa Käppärän hautausmaan kokoinen.

Metsähautausmaan suunnitella arkkitehti Kaj Nordman on työskennellyt hautausmaa-asian parissa noin 13 vuotta. Ensimmäinen luonnos valmistui vuonna 1976. Samoihin aikoihin alueella aloitettiin puuston harvennushakkuut ja perkaustyöt. Kuutilonojen rumputyöt tehtiin vuonna 1981. Paikoitusalueita noin sadalle autolle rakennettiin vuonna 1982.

Vuosina 1985 ja 1986 hautausmaalla on tehty vesihuoltoon ja maanrakennukseen liittyviä töitä sekä kunnostettu kolme hautakorttelia. Tämän vuoden rakentamishjelmassa on ollut tulotien ympäristön kunnostamista. Myös metsälampea rakennetaan parhaillaan.

Hautausmaalla tähän mennessä suoritettut työt ovat maksaneet noin 1,5 miljoonaa markkaa.

Siunauskappeli

Metsähautausmaan kappeli rakennetaan vaaleasta tiilestä ja puusta. Rakennuksessa on kaksi kappelia: iso kappeli, johon mahtuu 100 henkilöä, ja pienempi 50 hengen kappeli. Kappelien välissä on yhteiset sakaristo ym. tilat.

Metsäturve siirtyy tulotien ympäristön kaunistamiseksi.

Palvelurakennuksessa on mm. tilat muistotilaisuuksien järjestämistä varten sekä huolto- ja varastotiloja.

Arkkitehti Kaj Nordman kertoo, että suunnittelun lähtökohtana on ollut luoda optimisia vaaleilla materiaaleilla ja valon käsittelyllä. Sommitelussa on vahvasti mukana nousun teema.

Siunauskappelin rakennuskustan-

nukseksi on arvioitu 6,7 miljoonaa markkaa ja palvelurakennuksen hinnaksi 2,4 miljoonaa markkaa. Kaikkiaan metsähautausmaan rakentaminen tulee maksamaan arvioiden mukaan lähes 12 miljoonaa markkaa. Pääosa rakentamisesta rahoitetaan lainoituksella. Näin pitkän tähtäimen suunnitelmaa voidaan myös maksaa pitkällä tähtäimellä.

Tervetuloa tutustumaan

METSÄHAUTAUSMAALLE PORIN PÄIVÄNÄ

Metsähautausmaalla on opastus la 26. 9. klo 12–15 ja su 27. 9. klo 12–15

Ahlaisten lähetyssihteerin arkea:

Italypsyltä lähetyspiiriin

Lähetyssihteereille olisi kurssikin Silokalliossa, mutta eihän tästä niin vain lähdetä, kun on neljä lehmää, naurattaa lampillainen Ritva Törmä. Hän on hoitanut

Ahlaisten seurakunnan lähetyssihteerin tehtäviä viidettä vuotta. Palkkaa lähetyssihteerin ei saa, joten kannustimeksi jää kiinnostus lähetystyöhön.

Kipinän lähetyssasioihin hän kertoo saaneensa jo lapsena. Juhani Linkola kävi silloin Lampinkin koululla monet kerrat näyttämässä lähetyksiläisiä.

Tässä kotikentän lähetyksessä Ritva Törmä haluaa lähteä yksinkertaisesti siitä, että hyvä on, jos voi vähäkaikaa olla avuksi.

Lähetyksen hyväksi annetut rahat eivät tunnu meillä paljon misään, mutta lähetyksentilillä ne ovat työn jatkumisen ehto. Lähetyksen hyväksi toimiminen on värikästä ja kiinnostavaa. Kuvaukset lähetyksentililtä tuovat tietoa näistä maista.

Lähetyssihteerinä jaksaa, kun joka reissusta lähetyksiin saa itsellekin jotain. Täytyy vain järjestää työt navetassa niin, että ehtii mukaan kylän lähetyksitoihin.

Ahlaisissa järjestetään lähetyksitoja säännöllisesti paitsi Lampissa myös Kellahdella ja kirkonseudulla.

Varsinkin kirkonseudun piiriin kaivattaisiin kovasti nuorempaakin väkeä, toivoo Ritva Törmä.

Lähetyksillat ovat avoimia tilaisuuksia. Niistähän ilmoitetaan lehdistä. Kyllä niihin kannattaisi tulla. Eikä kynnystä tilaisuuden ottamiseksi omaan kotiinkaan kannattaisi korkealla pitää. Sorttien moninaisuutta ei kahvipöytään kaivata.

Moni odottaa yhteydenottoa seurakunnasta päin eikä tule ajatelleksi, että voisi itse tarttua asioihin.

Ahlaisissa on erittäin kaunis kirkko, kyllä sinne sopisi mennä.

Virkeä kylä

Ahlaisten Lampin väkimäärä

Palveleva puhelin on yhteys toiseen ihmiseen

Yksinäisyys, ihmissuhde- ja perheongelmat, aviokriisit, alkoholi, sairaudet ovat niitä ihmiselämän kysymyksiä, joita useimmin pohditaan palvelevassa puhelimessa. Usein soitaja haluaa keskustella myös uskonnollisista kysymyksistä.

Palvelevan puhelimen toimintaperiaatteina ovat nimettömyys, luottamuksellisuus ja asiakkaan kunnioittaminen. Palvelevassa puhelimessa päivystäjät kuuntelee ja pyrkii antamaan tukea soittajan elämäntilanteeseen. Neuvoja ei tyrkytetä, vaan ratkaisuja etsitään yhdessä.

Palveleva puhelin on tarkoitettu senhetkisen ahdistuksen helpottamiseksi, jatkuvaa keskustelusuhtetta tarvitsevat soittajat neuvotaan toisiin auttamispisteisiin.

Porissa palveleva puhelin on päivystänyt maaliskuusta saakka iltaisin klo 21–01. Aiemmin päivystys oli läpi yön aina aamukuuteen.

— Vielä ei ole tehty lopullista päätöstä päivystysajan supistamisesta, vaan asiaa tutkitaan. Nykyinen järjestely ei välttämättä ole pysyvä, kertoo Porin palvelevan puhelimen sihteerin, pastori Harry Arvo. Läpi yön kestävät päivystykset edellyttävät kuitenkin lisää päivystäjiä. Nykyisil-

lä resursseilla pitkät päivystysajat eivät onnistu. Päivystäjät ovat vapaaehtoisia eri ammateissa olevia ihmisiä, monella on työpäivä päivystystyön päälle.

— Päivystäminen palvelevassa puhelimessa on vapaaehtoista seurakuntatyötä, sielunhoitotyötä. Siinä saa kulkea jonkun ihmisen kanssa kappaleen matkaa ja saa mahdollisuuden auttaa. Ei se aina ole edes palkitsevaa, mutta se on joka tapauksessa päivystäjiltä kannanotto siihen, että tällaista työtä tarvitaan, kuvaa Harry Arvo.

Päivystäjät kutsuu palvelevan puhelimen jaosto, joka toimii seurakuntien perheasiain neuvottelukuksen yhteydessä. Päivystäjille on peruskoulutus ja säännöllisiä tapauksia. Uusia tarvitaan joka vuosi, vaikka myös pitkään puhelinauttamistyössä toimineita on paljon mukana.

Palveleva puhelin on yksi kirkon monista työmuodoista. Toiminta alkoi Helsingistä yli 20 vuotta sitten. Porissa palveleva puhelin on ollut 15 vuotta. Eri puolilla maata toimivat puhelimit päivystävät yleensä iltamyöhällä, vain Helsingissä on päivystys läpi yön.

kaksinkertaistuu kesäaikaan, sillä luonnonkauniilla kylällä on paljon kesäasutusta. Moni talokin on käytössä vain vapaa-ajan asuntona, kun nuoret ovat muualla ja vanhat ovat kuolleet. Tosin nuoria on tullut takaisin kotitaloihinsa. Ja moni olisi kiinnostunut rakentamaan kylälle, mutta haja-asutusalueelle on hankala saada rakennuslupaa.

Lampin koulu ei ole enää kouluna kuten Ritva Törmän lapsuudessa, mutta muutaman vuoden ajan koulu on ollut kyläläisille tärkeä kokoontumispaikka.

Kylätoimikunnan ansioksi on laskettava, että kylmälläan ollut rakennus on taas saatu käyttöön. Kaupunki on kunnostanut tilat viihtyisiksi. Puulämmitys siellä on, mutta kyllä sellaisen kanssa pärjää. Koululla on ollut myös seurakunnan ja kylätoimikunnan yhteistä toimintaa: on pidetty äitienpäiväjuhlaa ja laulettu kauneimpia joululauluja. Lähetyksitojakin on pidetty. Kylän ja seurakunnan yhteistyöstä muistuu mieluisana mieleen myös oma kirkkopyhä.

Viime syksyn seurakuntavaaleissa Lampin suunnalla asuvat ehdokkaat keräsivät Ahlaisissa ääniä niin, että seurakuntaneuvoston kahdeksasta jäsenestä on neljä Lampista.

Ritva Törmä kertoo, ettei ehdokkaaksi asettuminen ollut hänelle mitenkään itsestään selvää. Pitkään sitä mietti. Nyt on sitten asioi-

hin paneutumisen ja tutustumisen aika. Hänet valittiin uutena jäsenenä seurakuntaneuvostoon. Seurakuntien keskushallintoon päin on toivomuslistalla vesijohto kirkkoon ja sosiaalilaitat työntekijöille.

Maanviljelijän syksy

— Ihmeen helposti asiat unohtuvat. Tällaisen kesän jälkeen huokaillaan, etteipä ole ennen näin huonoa nähty. Mutta kyllä viljelijän kannalta huonoja vuosia on ollut ennenkin.

Ritva Törmä muistelee, että joskus on puitu viljaa maan ollessa jäässä. Jonain vuonna hirvet ovat syöneet metsäpellosta kaiken.

— Mutta sitten on parempaakin välissä. Täytyyhan elämässä jokin järjestys olla. Elämän meno on johdettu ylhäältä. Huonoinakin vuosina sitä vain uskoo Jumalan johdatukseen. Aina on eteenpäin selviydytty.

— Kylvöaikana tietysti toivoo, että viljasta irtoaisi jokunen markka. Pääasia on saada karjalle ruokaa talveksi. Ei tällaiselta tilalta koskaan isoja määriä myydä.

Oli asia mikä tahansa, niin ei hoppuilla ja turha huolehtimen autta. Valoisasti Ritva Törmä suhtautuu pitämättä jääneeseen kesäloomaan. Kaupungin lomittajien vähyden ja sairaslomien vuoksi on jo alkukesäksi sovitettu maatalousyrittäjän loma jäänyt pitämättä. Mutta eiköhän sekin asia aikanaan järjesty.

Lähetyssanomien on tietopaketti lähetyssihteerillekin.

Seurakunnissa tapahtuu

Keski-Pori

Jumalanpalvelukset:

Keski-Porin kirkossa sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10
 Ruosniemen kirkossa su 12
 Lyyttilän rukoushuoneessa kerran kuukaudessa klo 11
 Pormestarinluodon seurakuntakodissa kerran kuukaudessa klo 12
 Isojoenrannalla 2 kertaa työkaudessa
Seurakuntaillat:
 Ruosniemi to 18.30 joka toinen viikko.
 Seuraava 17. 9.
 Toukari ke 19 kodeissa kerran kuukaudessa
 Hyvelä ke 18.30 kodeissa kerran kuukaudessa
 Pormestarinluoto su kerran kuukaudessa
Lähetyspiiri:
 Palvelukeskus ma 18.30
 Pormestarinluoto joka toinen ke 14
 Hyvelä kodeissa ti 18.30 kerran kuukaudessa
 Ruosniemi joka toinen ke 19 kodeissa
 Toukari kodeissa sopimuksen mukaan
 Lyyttilä, rukoushuone joka toinen to 14

Miestenpiirit:

Palvelukeskus ma 18.30
 Ruosniemi ti 18
Naistenpiiri Pormestarinluodon srk-koti joka toinen ke 19
Merimieslähetyspiiri Palvelukeskus ti 17.30
Raamattupiirit:
 Ruosniemi joka toinen ke 18
 Palvelukeskus ti 8.50
 Toukari joka toinen to 19 (kodeissa)
Hopeakerhot:
 Palvelukeskus joka toinen ti 13
 Ruosniemi joka toinen ti 13
 Pormestarinluoto joka toinen ke 14
 Lyyttilä joka toinen to 12
 Hyvelä joka toinen ti 13 kodeissa
 Toejoki joka toinen ke 13
 Isojoenranta joka toinen ke 13
 5. osa joka toinen to 13 vanhustentalolla, Säveltäjänk. 8—10
Nappulakerhot:
 Ruosniemi joka toinen ke 12
 Pormestarinluoto joka toinen ke 10
Pienryhmät:
 Palvelukeskus joka toinen ma 18 ja to 17
 Isojoenranta joka toinen to 19

Keski-Porin kirkkokuoron harjoitukset ke 19 Palvelukeskus

Ruosniemen seurakuntakuoron harjoitukset ma 19 Ruosniemen kirkko
Raamattukoulu joka toinen to 18.30 Palvelukeskus

Diakonian työpiirit

Palvelukeskus ke 15, joka toinen viikko, seuraavat 9. 9. ja 23. 9.
 Ruosniemi to 13, joka toinen viikko, seuraava 24. 9.
 Työpiireissä käytännön töitä: leipomista, matonkuteiden leikkaamista jne.
 Tervetuloa mukaan!

Tapahtumia palvelukeskuksessa

Merimieslähetysjuhla su 13. 9. klo 18, pst. Pekka Palosaari
Seurakuntaan muuttaneiden tilaisuus ma 14. 9. klo 18
Vihannesmarkkinat lähetysten hyväksi la 19. 9. klo 11—13
Högmässä och kyrkkaffe sö 20. 9. kl 12
Virkistys- ja lähetyspäivät 19.—20. 9., järj. mukana Kansanlähetys
Israelilta ti 22. 9. klo 19

Porin päivän lähetystapahtumia: 26. 9. klo 11—13 lounas, 11—15 nukkenäyttely, 27. 9. klo 9—20 nukkenäyttely, klo 18 lähetysjuhla
Sabattiaateria pe 2. 10. klo 19, järj. Karmel-Yhdistys
Lounas diakoniatyön hyväksi la 10. 10. klo 11—13
Lähetysjuhla su 18. 10. klo 18, Jaakko Mäkelä
Kristillisen kirjan viikon tilaisuuksia: su 25..10. klo 19 ja ke 28. 10. klo 18
Konsertti su 8. 11. klo 17, järj. Diakonialaitoksen kannatusyhdistys
Karmel-kuoron konsertti 22. 11. klo 17

Uusia virsiä

Keski-Porin kirkossa

Uusia virsiä harjoitellaan yhteislaulutilaisuuksissa joka toinen sunnuntai klo 17 seuraavasti: 20. 9., 4. ja 18. 10. sekä 1. ja 15. 11.
 Ohjaajina Erkki Hakkiluoto ja Erkki Kujanpää. Harjoiteltavista virsistä monisteet. Tai ota oma uusi virsikirja mukaan!

Porin Teljä

Jumalanpalvelukset:

Teljän kirkko su 10
 Väinölän kirkko su 12
 Diakonialaitoksen Martintalo 13. 9. klo 10, 4. 10. klo 13, 31. 10. klo 10, 29. 11. klo 10.
Seurakuntaillat:
 Annankatu 29, joka toinen su klo 18, seuraava 13. 9.
Perhekerhot:
 Äideille, lapsille, hoitotädeille, isille, sinulle jolla on aikaa päivällä
 Annankatu 29, joka toinen ke klo 12, seuraava 16. 9.
 Väinölän kirkko, joka toinen ke 10.30, seuraava 23. 9.

”Tulkaa minun tyköni kaikki” -illat joka toinen ke klo 18.00 Teljän kirkolla, seuraava 23. 9. vuoroviikoin raamattukoulun kanssa.
Seurakuntien yhteinen raamattukoulu joka toinen to 18.30 Palvelukeskuksessa, seuraava 17. 9.
Miestenpiiri joka toinen perjantai klo 18 Teljän kirkolla, seuraava 18. 9.
Naistenpiiri joka toinen ke klo 14 Kasvi-huoneenkatu 16, seuraava 23. 9.
Lähetyspiirit:
 Ma 19 Maanäntäpiiri, Teljän kirkko, Koivulasali, Koivistonpuistikko 50, joka toinen viikko alkaen 21. 9.
 Ti 13 10. osan lähetyspiiri, kokoontuminen kodeissa joka toinen viikko alkaen 8. 9.
 Ti 18 Annankadun lähetyspiiri, Annankatu 29, joka viikko.

Ti 19 Sampolan lähetyspiiri, Puhurintie 10, joka toinen viikko alkaen 15. 9.
 Ti 19 Pinomäen lähetyspiiri, kokoontuminen kodeissa joka toinen viikko alkaen 6. 10.

Ke 13 Merimieslähetyspiiri, Yrjönkatu 27, joka viikko alkaen 9. 9.
 Ke 18 Tiilimäen lähetyspiiri, Martintalo, joka toinen viikko alkaen 23. 9.

To 13 Päivälähetyspiiri, kokoontuminen kodeissa joka toinen viikko alkaen 10. 9.
 To 18 Kotikerho, kokoontuminen kodeissa joka toinen viikko, seuraava 17. 9.

To 18.30 Kalaholman lähetyspiiri, Haukikuja 32, joka toinen viikko alkaen 10. 9.
 To 13 Yrjönkadun lähetyspiiri, Yrjönka-

tu 27, joka viikko alkaen 10. 9.
Teljän kirkkokuoro:
 Harjoitukset to 19 Teljän kirkolla.
Teljän kamarikuoro:
 Harjoitukset ti klo 18.30 Väinölän kirkolla.
Raamattupiirejä kodeissa ja eri toimipisteissä. Yhteyshenkilönä Markku Sumiala p. 183 39.

Koko perheen sunnuntaipäivä Silokalliolla su 20. 9.

Alkaen klo 10 perhekerho.
 Lisäksi lounas, ulkoilua ja päätöstilaisuus. Päätöskahvi noin klo 15.
 Kuljetus omin kulkuneuvoin, ilmoittautuminen Teljän seurakuntatöimistöön 327 711/143. Hinta aikuiset 30 mk ja lapset 15 mk.

Länsi-Pori

Jumalanpalvelukset

Länsi-Porin kirkossa sunnuntaisin klo 10, iltakirkot mahdollisuuksien mukaan sunnuntaisin klo 18.
Lattomerén kirkossa sunnuntaisin 4. 10. (ehtoollinen, vanhusten kirkkopyhä) ja 1. 11. klo 12 sekä 1. adventtina 29. 11.
Preiviikin seurakuntatalossa sunnuntaisin 13. 9., 18. 10., 8. 11. ja 29. 11. klo 12. Kyläkirkkoja erikseen ilmoitettavina aikoina seurakunnan eri alueilla.
Raamattu-, rukous- ja lähetyspiirit yms.
Rukouspiiri kirkolla maanantaisin klo 18.
Lähetyspiiri kirkolla joka toinen maan. klo 13.
Raamattupiiri kirkolla joka toinen tiist. klo 13.

Kirkkokuoro tiistaisin klo 19.
Lähetyspiiri Käppärän kodeissa joka toinen tiistai klo 19, samoin Lattomerellä.
Raamattupiiri joka keskiviikko 9. 9. alkaen klo 18.30 Rauhanpuisto 1:ssä (Jaakko Rainerma), tutustuminen eri herätysliikkeiden virsi- ja laulukirjoihin kirkolla joka toinen torstai klo 19 alkaen 10. 9., vuoroviikkoina seurakuntien yhteinen raamattukoulu Palvelukeskuksessa klo 18.30 Apostolien teoista.
Laulun ja rukouksen iltoja kirkolla perjantaisin 2—4 viikon välein klo 19 alkaen 11. 9., seuraava 25. 9. ja kodeissa erikseen ilmoitettavina aikoina.
Seurakuntailtoja Viasvedellä, Ulasoorissa ja Niittymaalla keskiviikkoisin 2—4 viikon välein klo 19.
Kirjallisuuspiiri kokoontuu Länsi-Porin kirkolla kerran kuukaudessa maanantaisin klo 19 alkaen 14. 9.
Iltapäiväkerho kirkolla joka toinen kes-

kiviikko klo 13 ja samaan aikaan Preiviikin seurakuntatalossa, seuraava kerta 16. 9. kummassakin, samoin iltapäiväkerh Rauhanpuisto 1:ssä joka toinen keskiviikko klo 13, seuraava kerta 9. 9. ”Torstaikerhon” nimellä kokoontuu iltapäiväkerho Pietniementie 1:ssä joka toinen keskiviikko (huom. viikonpäivä) klo 12.30 alkaen 23. 9. Lattomerén kirkolla pidetään iltapäiväkerho joka toinen tiistai klo 13.30, seuraava kokoontuminen on 15. 9.
 Iltapäiväkerho on tarkoitettu kaikille, myös eläkeikää nuoremmille, joilla on mahdollisuus arki-iltapäivänä tulla virkistymään Jumalan sanasta, yhteisestä veisuusta, yhdessäolosta ja kahvikuppsesta.
Nappulakerho on sekin ”kaikenikäisille”, pienille, jotka eivät ikänsä puolesta tai muusta syystä ole vielä päiväkerhossa, heidän saattajilleen (isät, äidit, hoitotädit

ym.). Kerho kestää n. puolitoista tuntia ja kokoontuu Länsi-Porin kirkolla joka toinen keskiviikko klo 10 alkaen 16. 9. Ohjelmaa on kahdella kanavalla, pienille ja isommille.

Erityistapahtumia

Su 13. 9. klo 10 on perhejumalanpalvelus kirkolla, kirkkokahvi ja syystyökauden alkajaiset sekä kirpputori Nappulakerhon nimikkokohteen hyväksi. Partiolaiset ovat mukana jumalanpalveluksessa.
Ti 29. 9. tehdään retki Uuteenkaupunkiin lähetyspiirien vierailupäivään. Linja-auto Länsi-Porista klo 8.20, matkat ja ruokailu yht. 65 mk, ilmoittautuminen H. Ylijoelle puh. 276 13.
Vanhusten kirkkopyhä on Länsi-Porissa sunnuntaina 29. 9. ja Lattomerellä mikkelinpäivänä 4. 10. jumalanpalveluksiin liittyen.

Reposaari

Jumalanpalvelus kirkossa sunnuntaisin klo 10. S 2:n muistojumalanpalvelus 27. 9.
Merimieslähetyspiiri torstaisin klo 19 seurakuntakodissa ja kodeissa.
Kuntokerho ja diakoniapiiri keskiviikkoisin klo 13 seurakuntakodissa.
Vanhusten piiri kuukauden viimeisenä tiistaina (29. 9., 27. 10. ja 24. 11.) klo 13 seurakuntakodissa.
Kirkkokuoron harjoitus tiistaisin klo 19 seurakuntakodissa. Harjoitukset alkavat tiistaina 15. 9.

Muuta toimintaa

Rippikoulun alkajaiset ke 9. 9. klo 19 seurakuntakodissa. Mukaan kutsutaan myös rippikoululaisten vanhemmat. Kahvitarjoilua.
Rauhanyhdistyksen seurat to 10. 9. klo 19 kirkossa.
Seurat Anttoorassa su 13. 9. klo 13.
Kenian lähetysten ilta to 17. 9. klo 19 seurakuntakodissa.
Lähetysväen vierailu Uuteenkaupunkiin keskiviikkona 30. 9.

Ahlainen

Jumalanpalvelukset pyhäpäivinä klo 10.

Kirkonseudun lähetyspiiri seurakuntakodissa tai kodeissa joka toinen tiistai (seurakuntakodissa klo 14, kodeissa klo 19). Alkaa seurakuntakodissa 15. 9. klo 14.
Lampin lähetyspiiri kodeissa joka toinen tiistai klo 19. Alkamisesta ilmoitetaan myöhemmin.

Kellahden lähetyspiiri kodeissa joka kolmas keskiviikko klo 19. Alkamisesta ilmoitetaan myöhemmin.
Naistenpiiri seurakuntakodissa joka toinen keskiviikko klo 14. Alkamisesta ilmoitetaan myöhemmin.
Vanhemmanväenpiiri seurakuntakodissa joka kuukauden toinen tiistai klo 14.
Lampin kirkkopyhä 27. 9. klo 10. Kirkkokahvitilaisuus seurakuntakodissa.
Perhekerho mikkelinpäivänä 4. 10. klo 10.

Pihlava

Jumalanpalvelus Pihlavan kirkossa joka sunnuntai ja pyhäpäivä klo 10 (ehtoollisjumalanpalvelus n. joka toinen sunnuntai). Jumalanpalvelus Kyläsaaren ja Mäntyluodon seurakuntakodeissa erikseen ilmoitettavina sunnuntaina klo 14.

Aikuisen väen pienpiirejä:

Pihlavan seurakuntatalossa: Seurakuntapiiri ke 18.30. — Lähetyspiiri joka toinen to 19. — Miesten raamattupiiri joka toinen ti 19. — Äiti-lapsikerho joka toinen ke 10.

Kyläsaaren seurakuntatalo: Seurakuntapiiri joka toinen ke 13. — Lähetyspiiri jo-

ka toinen to 19. — Raamattupiiri joka toinen ti 19.

Mäntyluodon seurakuntakodissa tai alueen kodeissa diakoniapiiri ja merimieslähetyspiiri vuoroviikoin ke 19. — Päiväpiiri kuukauden 4. maanant. klo 13.

Kaanaan kerhohuoneessa Santojentie 15 B: Päiväpiiri kuukauden 3. ke klo 13.

Yterin koulupiiriin kodeissa seurakuntapiiri joka toinen to 19.

Vanhusten kerho Pihlavan vanhustentalossa kerran kuussa ma 13.

Liikuntakerhoja aikuisille Pihlavan srk.talossa: Maanant. klo 18 varttuneiden naisten liikunta. — Keskiv. klo 18 seurakuntalaisten peli-ilta. — Torst. klo 12 liikuntakerho.

Kirkkokuoron harjoitukset kirkon seurakuntasalissa maanantaisin klo 18.30. Johtajana Liisa Leppäkoski.

Yhteinen toiminta

Diakoniakeskuksen naistenpiirit:

Palvelukeskuksessa joka toinen ma 18, seuraava 14. 9. sekä Kasvihuoneenkatu 16 joka toinen ke 14, aloitus 9. 9.

Näkövammaiset:

Keskustelupiiri "Sanan piiri" joka toinen ke 13, alkaa 16. 9.

Sunnuntaikerhot 13. 9., 4. 10. ja 15. 11. sekä joulujuhla 13. 12. Kerhot alkavat klo 15

Näkövammaisten kirkkopäivä Nakkilassa la 24. 10.

Viittomakielellä tulkitut jumalanpalvelukset:

Su 13. 9. klo 10 Pihlavan kirkko, su 20.

9. klo 12 Väinölän kirkko, su 27. 9. klo 12 Ruosniemen kirkko, su 18. 10. klo 10 Keski-Porin kirkko, su 25. 10. klo 10 Noormarkun kirkko, su 15. 11. klo 10 Teljän kirkko

Kansainväliseen kuurojen päivään liittyen su 3. 10. klo 13 perhejumalanpalvelus Diakonialaitoksen Martintalossa sekä ehtoollisiltakirkko klo 18, jolloin mukana Eino Savisaari (paikka ilm. myöhemmin)

Su 1. 11. klo 14 jumalanpalvelus Kuurojen yhdistyksellä, Tuomarinkatu 16, mukana Eino Savisaari

Kuurojen raamattupiiri joka toinen ma 18.30 palvelukeskuksessa, huone 408, aloitus 21. 9.

Kuurojen lähetyspiiri joka toinen ti 18.30 Kuurojen yhdistyksellä, aloitus 29. 9. Piirissä mukana lehtori Eeva Ylönen 13. 10.

Porin seurakuntien partiolippukunnat

Ahlaisten srk

Ahlaisten Ankkurit

kokoontumistilana seurakuntakodin piharakennus
lippukunnassa sudenpentu- ja vartiotoimintaa
lpk:n sihteeri Ritva Uusitalo puh. 556 028

Keski-Porin srk

Mesikäpälet

uusi lippukunta Ruosniemessä, toiminta alkaa syyskuussa
sudenpentu- ja vartiotoimintaa
lpk Pekka Sukeva puh. k. 394 381 ja t. 443 239

Porin Tulitikut

lippukunnassa maapartio- ja meripartio-toimintaa

sudenpentu-, vartio- ja vaeltajatoimintaa kokoontumistilat Eteläpuisto 10 ja Hallituskatu 9

lpk Marja Riekkola-Vanhanen puh. 261 39, Anita Nyman puh. 335 275

Porin Nuotiopojat

lippukunnassa sudenpentu- ja vartiotoimintaa
kokoontumistila Hallituskatu 9 piharakennus
lpk ja Tero Leppäkoski puh. 413 932

Länsi-Porin srk

Käppäräpartio

lippukunnassa sudenpentu-, vartio- ja vaeltajatoimintaa
kokoontumistilat Länsi-Porin kirkko ja

Liinaharjantie 86

lpk Jukka Laeslahti puh. 279 79

Pihlavan srk

Meri-Porin Partiolaiset

lippukunnassa sekä maapartio-, että meripartiotoimintaa
sudenpentu-, vartio- ja vaeltajatoimintaa kokoontumistilat Pihlavan kirkko ja Lautatarhantie 35
lpk Iris Pale 448 975

Reposaaren srk

Saaren Kiertäjät

lippukunnassa on sudenpentu- ja vartiotoimintaa
kokoontumistila ent. Konepajan kiinteistö
lpk:n sihteeri Paula Salokangas puh. 344 171

Teljän srk

Teljän Tuikkeet

lippukunnassa sudenpentu-, vartio- ja vaeltajatoimintaa tytöille
kokoontumistila Koivulantie 2
lpk Tyne Koskela puh. 299 92, Ilona Koivisto puh. 460 213

Väinän Vartijat

lippukunnassa on sudenpentu- ja vartiotoimintaa
kokoontumistilat Teljän kirkko ja Väinölän kirkko
lpk Martti Kataja puh. 217 18

Tietoja partiosta myös partio-ohjaaja Regina "Rexu" Laeslahti, nuorisokeskus, Eteläpuisto 10, puh. 327 711/175

Keski-Poriin uusi nimikkolähetä

Terveystenhoitaja Kaisa Rouvisen elämä on nyt kuin odotushuoneessa istumista. Kaikki on valmista Etiopiaan lähtöä varten. Viisumista on jo saatu lupauksia, mutta vielä tuo tärkeä paperi puuttuu.

Pari viikkoa viisumin myöntämisen jälkeen Kaisa pääsee sitten lopulta matkaan. Ensin kielikouluun Addis Abebaan ja sitten työhön Mekane Jesus -kirkon terveysasemalle. Lähetystyöntekijän elämä alkaa.

Kaisa Rouvinen on Keski-Porin seurakunnan nimikkolähetä. Hänen lähettäjaseurakuntinaan ovat myös Lavia ja Tyrvää. Nimikkolähetänsä työtä seurakunta sitoutuu tukemaan sovitulla summalla vuodessa. Keski-Pori on sitoutunut tukemaan Kaisa Rouvisen työtä Etiopiansa sadalla tuhannella markalla vuodessa. Mutta suhde nimikkolähetin ja lähettävän seurakunnan välillä on muutakin kuin markkoja.

Lähetykentällä olevaa muistetaan seurakunnan esirukouksessa. Lähetyssasiat tulevat tutummiksi, kun nimikkolähetä pitää yhteyttä lähettäjiinsä.

Kotimaassa Kaisa Rouvisen työnantajana on ollut Porin kaupunki, hän on terveydenhoitajana Vähärauman neuvolassa. Etiopiasa työnantajana on Lähetysseuran kautta Etiopian luterilainen kirkko, Mekane Jesus -kirkko. Kirkko ylläpitää mm. neljää terveysasemaa, joista yksi on todennäköisesti Kaisan tuleva työpaikka. Mekane Jesus -kirkossa on jäseniä noin 700 000, ja kirkko kasvaa koko ajan. Lähtöjuhlassaan Kaisa Rouvinen lainasi Taize-yhteisön isä-Rogerin ajatusta: "Vietä joka hetki juhlaa Jumalan kanssa". Jumala on arjessa mukana, vaikka joka hetki ei sinänsä juhlaa tuntuisikaan. Tällaista juhlaa hän halusi toivottaa lähettäjiilleenkin.

Keski-Porin seurakunta sai uuden nimikkolähetin, kun terveydenhoitaja Kaisa Rouvinen siunattiin matkaan 30. elokuuta. Alttarilla Linnea Harne, Hannu Heikkilä, Kari Erkkola ja Soini Nieminen.

Kaikenikäisten virkistysleirit SILOKALLIOSSA

Ruskaleiri 13.—16. 10. Hyvää ruokaa, lepoa, ulkoilua, sieni- ja marjaretkiä. Raamattua, iloista yhdessäoloa, filmejä ym. Mahdollisuus hierontaan

Perinteinen pikkujoululeiri 30. 11.—3. 12. adventin tunnelmissa. Leirien vetäjinä Hannu Salonoja, Yrjö Laine sekä vierailijoita. Hinta: Porin seurakuntien jäseniltä 200 mk aikuisilta ja 100 mk lapsilta. Lisäksi edestakainen kuljetus 30 mk/ aikuiset ja 15 mk/ lapset. Kuljetus palvelukeskuksen luota.

Ilmoittautumiset ja tied. p. 327711/172

Joulu Silokalliossa 24.—26. 12. Aikuiset 300 mk, lapset 150 mk.

Kuljetukset palvelukeskuksesta kuten edellä.

Tiedustelut Silokalliosta p. 591 411.

Perheasiain neuvottelukeskus järjestää

AVIOLIITTOKOULUN

lokakuussa neljänä maanantaina klo 19 Porin seurakuntien palvelukeskuksessa, Itäpuisto 14, 2. kerros.

5. 10. Me kaksi

- avioliittoon ennakoitavissa olevat kehitysvaiheet
- rakkauskäsitys odotusten muovaajana

Perheasiain neuvottelukeskukseen johtaja Marjatta Kaartinen

12. 10. Perhe yhteiskunnassa

- perheen roolit ja tehtävät
- uusperheen erityiskysymykset

Perheneuvoja Harry Arvo

19. 10. Me kolme

- vanhemmuus
- perheensä eläminen

Perheneuvoja Arto Ylönen

26. 10. Me kannamme toistemme kuormia

- perheen ihmissuhteiden hoitaminen
- yhdessä kasvaminen

Marjatta Kaartinen, Harry Arvo, Arto Ylönen

Perheesi ihmissuhteissa on useimmiten monia käyttämättömiä mahdollisuuksia elämän rikastuttamiseksi. Avioliittokoulu auttaa tutkimaan ja löytämään niitä. Lähde mukaan!

Raamattukoulu Apostolien teoista

Raamattukoulun aiheena on tänä syksynä Apostolien teot. Tätä Uuden Testamentin kirjaa käsittelee luku luvulta pastori, filosofian lisensiaatti Erkki Koskenniemi.

Raamattukoulu pidetään Porin seurakuntien palvelukeskuksessa joka toinen torstai klo 18.30.

Apostolien tekojen ensimmäinen luku on käsitelty 3. syyskuuta, mutta vielä aiheeseen pääsee hyvin mukaan.

Raamattukoulun päivämäärät ja aiheet ovat:

17.09.	Seurakunta syntyy ja kasvaa	Apt.2
01.10.	Täyskäännös	Apt.3
15.10.	Kulmakivi	Apt.4
29.10.	Gamalielin neuvo	Apt.5
12.11.	Ensimmäinen marttyyri	Apt.6—7
26.11.	Lähtien tästä kirjoituksesta	Apt.8
10.12.	Vihollisesta valituksi aseeksi	Apt.9

Etunimissä perinne elää ja muodot uudistuvat

Ville Juhani ja Jenni Maria ovat tilastollisesti laskien tänä vuonna Porissa kastettujen lasten suosikkinimet. Ville on valittu poikavauvan ensimmäiseksi nimeksi ainakin 15 perheessä. Juhani on taas ylivoimaisesti suosituin toinen nimi. Melkein kuudennes pojista on saanut tänä vuonna toiseksi nimekseen Juhaniin. Tyttöjen suosikkitilastot eivät ole yhtä selkeät kuin poikien. Jenniä ensimmäisenä nimenä on kymmenkunta, Mariaa toisena nimenä parikymmentä.

Porin seurakunnissa kastettiin viime vuonna 869 lasta, tänä vuonna on elokuun loppuun mennessä kastettu jo reilusti yli 500 lasta. Kaste sinänsä ei merkitse nimen antamista, vaan lapsen ottamista Jumalan lapsiksi ja seurakunnan jäseneksi. Nimenanto ja kaste on kuitenkin yhdistetty jo ensimmäisiltä kristillisiltä vuosisadoilta lähtien. Nimi korostaa jokaisen ihmisen ainutlaatuisuutta ja arvoa.

Vanhat nimet tulevat taas

Väestökirjoihin on merkitty Porin seurakuntien keskusrekisterissä tänä vuonna noin 250 tyttövauvaa. Ensimmäisiä nimiä on tytöillä kaikkiaan 120 erilaista. Poikia on merkitty väestörekisteriin hiukan enemmän kuin tyttöjä. Kutsumanimiä, jollainen ensimmäinen nimi tavallisesti on, on pojilla noin sata erilaista.

Nimien suosio jakaantuu tytöillä jonkin verran tasaisemmin kuin pojilla. Suosituinta tytön nimeä Jenniä on kymmenkunta. Muita suosikkiniimiä ovat Jenna, Heidi, Suv, Susanna, Sanna, Anna, Noora, Riikka, Tiina, Johanna, Jonna, Laura ja Miia.

Vastaavasti moni nimi on tänä vuonna toistaiseksi vain yhdellä tyttövauvalla. Ilman kaimaa 1987 syntyneistä ovat esimerkiksi Senja, Natalia, Essi, Pilvi, Heli, Eerika, Anita, Karen, Mona, Heta, Tytti, Jemina, Sonja, Loviisa ja Matleena.

Toisena nimenä on lähes kahdellakymmenellä Maria. Muita suosikkeja ovat Emilia, Johanna, Karoliina, Kristiina, Katariina ja Marika.

Ville-nimisiä poikia on 1987 syntyneistä pojista merkitty keskusrekisterin perhelehdeille toistaiseksi 15. Kymmenkunta on Juhaa, Samia, Jannea ja

Mikkoa. Suosittuja ovat myös Toni, Markus, Niko, Jussi ja Matti. Puolenkymmentä Teemua, Tuomasta, Petriä, Jania, Joonasta, Mikaa ja Juhoa.

Poikien toisen nimen ehdoton suosikki on Juhani. Juhaniin on saanut toiseksi tai kolmanneksi nimekseen noin 40 poikaa eli melkein kuudesosa kastetuista. Toistakymmentä kertaa nimiyhdistelmistä löytyy myös Tapani, Antero, Petteri, Olavi, Johannes ja Tapio.

Nimet näyttävät jakaantuvan melko selvästi lyhyempiin ensimmäisiin nimiin ja hiukan pitempiin toisiin ja kolmansii nimiin. Pitempiä nimiä kun on helpompi soinnutella toiseksi nimeksi.

Johanna on niitä harvoja nimiä, joita on tasaisesti sekä ensimmäisenä että toisena nimenä. Mutta esimerkiksi Juhania on ensimmäisenä nimenä vain kolme.

Kutsumaniminä suositaan ly-

hyitä nimiä. Pari- kolme vuosikymmentä sitten suosittuja yhdysnimiä on tällä hetkellä varsin vähän.

Nimet ikivanhoja ja kansainvälisiä

Osa nimistöstä vaihtelee kuitenkin muikin muoti. Suurin osa on kuitenkin ikivanhaa, kansainvälistä perintöä. Vanhoista etunimistä on muodostunut toisintoja, lyhennelmiä, muunnelmia, lempi- ja kutsumanimiä, jotka ovat sitten vakiintuneet varsinaisiksi etunimiksi.

Kirjallisuuden nostamia muotiniimiä olivat aikanaan esimerkiksi Olavi ja Jari. Olavi-nimen uusi tuleminen alkoi Johannes Linnankosken romaanin "Laulu tulipunaista kukasta" myötä. Jari puolestaan on Aino Räsäsen Helena-Sarjan sankareita. Liekö sitten Jenna tullut tutuksi televisiosta "Dallasista" ja Laura "Pieni talo preerialla" -sarjasta?

Nykyisen kalenterimme nimistöä on neljännes alkupe-

rältään suomalaisia, seuraavaksi suurin ryhmä ovat raamatulliset nimet. Sitten tulevat lähes yhtä suurina ryhminä saksalaisperäinen, kreikkalainen, latinalainen ja pohjoismainen nimistö.

Ensimmäisiä kristillisiä etunimiä meillä on ollut Johannes, jonka muunnelmia ovat esimerkiksi, Juhani, Juha ja Jani. Johanneksen kreikkalais-latinalainen muoto on Jochanan, eli "Jahve on armollinen".

Johanna puolestaan on Johanneksen sisarnimi. Sen muunnoksia ovat mm. Jenni, joka oli hyvin suosittu nimi myös vuosisadan alussa, sekä uusi Jenna.

Poikien suosikkinimi Ville on saatu almanakkaan 1950. Ville on yksi muinaissaksalaisen Vilhelmi-nimen puhuttelumuodoista.

Mikko löytyy jo vuoden 1890 almanakasta. Nimi pohjautuu heprean Mikaeliin, "kuka on Jumalan kaltainen".

Samuelin uusi muoto Sami on ollut almanakassa vuodesta 1973. Tämäkin nimi tulee hep-

reasta ja merkitsee "Jumalan kuulemaa".

Susanna mainitaan jo ensimmäisessä suomenkielisessä kalenterissa, joka on Mikael Agricola Rucouskirjan alussa ja vuodelta 1544. Vankka suosio on ollut myös Sannalla, joka on kuitenkin ollut almanakassa vasta vuodesta 1929. Susanna tulee heprealaisesta liljaa tarkoittavasta sanasta.

Anna- nimi on vuosisatoja säilyttänyt suosionsa, niin meillä kuin muuallakin maailmassa. Nimen suosio on meillä peräisin myöhäiskatoliselta ajalta, jolloin Suomessakin palvottiin pyhää Annaa, Jeesuksen äidin äitiä.

Maria, Jeesuksen äidin nimi, on suosituimpia naistennimiä koko kristikunnassa. Nimestä on mittava määrä erilaisia muotoja. Nimen heprealainen muoto "Mirjam" ja kreikkalainen muoto "Mariam" merkitsevät ilmeisesti "toivottua lasta".

Etunimilaki rajoittaa

Etunimilakimme, joka on vuodelta 1945, säättää, että lapsella saa olla enintään kolme etunimeä. Tänä vuonna kastetuista porilaislapsista on enemmistölle annettu kaksi nimeä. Pojat ovat saaneet kolme nimeä tyttöjä useammin. Kolme nimeä on saanut neljännes pojista ja viidesosa tytöistä. Vain yhden nimen antaminen on hyvin harvinaista.

Etunimilaki säättää myös, ettei pojalle saa antaa tytön nimeä eikä päinvastoin. Ennestään sisarella tai veljellä olevan nimen saa antaa vain toisen nimen ohella. Sukunimeä ei saa käyttää etunimenä, ellei sitä ole johdettu isän etunimestä ja käytetä toisen nimen ohella. Laissa sanotaan lisäksi, että nimi ei saa olla sopimaton eikä kielenvastainen.

Sopimattomuus ja kielenvastaisuus ovatkin jo tulkintakysymyksiä. Esimerkiksi kahden eri nimen yhteenkirjoittamista voisi pitää Suomen kielen vastaisena. Olisi siis suositteluvampaa antaa tytölle yhdysnimi Anna-Liisa kuin sama nimi yhteen kirjoitettuna.

Myös itse kehitellyt nimet ovat ongelmallisia. Almanakassa on selkeästi määritelty miesten ja naisten nimet. Näin on poistunut muutaman vuosikymmenen takaa tuttu pulma, kun samoja nimiä annettiin sekä tytöille että pojille. Jos lapselle annetaan itse keksitty nimi, voi sekaannuksia sattua.

Joten parasta olisi löytää nimi lapselleen joko almanakamme nimistöä tai muuten tunnetusta nimistöä.

Teksti MAIJA-LEENA SEPÄLÄ
Lähteenä käytetty "Suomalais-ta nimikirjaa", Otava 1984